

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Наименование на предприятието
ВИПОМ АД

Съвет на директорите
Председател

Гошо Цанков Георгиев

Членове

Анна Олеговна Костарева

Красимир Андреев Кръстев

Изпълнителен директор

Гошо Цанков Георгиев

Съставителя

Теодора Трифонова

Юристи

Рени Христова Дългнекова

Държава на регистрация на предприятието

Република България

Седалище и адрес на регистрация

гр. Видин ул. Цар Иван Асен II №9

Обслужващи банки

Интернешънъл Асет Банк АД– гр. София, клон Видин

Брой служители

121 души

Предмет на дейност и основна дейност на ВИПОМ АД

Производство на помпи, помпени агрегати и резервни части за тях, търговия на едро с машини, апарати, оборудване за промишлеността и за други специални случаи.

Дата на консолидирания финансов отчет

31.12.2018 г.

Дата на съставяне

19.04.2019 г.

Период на финансовия отчет – текущ период

Годината, започваща на 01.01.2018 г. и завършваща на 31.12.2018 г.

Период на сравнителната информация – предходен период

Годината, започваща на 01.01.2017 г. и завършваща на 31.12.2017 г.

Дата на одобрение за публикуване

23.04.2019 г.

Орган, одобрил отчета за публикуване

Съвет на директорите, чрез вписано в протокол решение от дата 23.04.2019 г.

Финансовият отчет е консолидиран отчет на „ВИПОМ” АД и дъщерното му дружество „Випом Трейд“ ООО.

В края на 2015 г. “Випом” АД регистрира дъщерно Дружество с ограничена отговорност “Випом Трейд”. Капиталът на дружеството ефективно е внесен през 2016 г. Юридическото лице е регистрирано в гр. Москва – Руска федерация, като капиталът му е в размер на 50 хил. руски рубли (прибл. 1 хил. лв към момента на регистрацията му) и е 100% собственост на Випом АД. Дъщерното дружество извършва продажби на пазарите на Руската Федерация и други страни от ОНД на стоки, произведени и доставени му от дружеството-майка - Випом АД.

Съгласно законите изисквания консолидирания финансов отчет ще се публикува в Комисията за финансов надзор и Търговския регистър.

ИЗЯВЛЕНИЕ ЗА СЪОТВЕТСТВИЕ

Групата води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с всички Международни стандарти за финансово отчитане (МСФО), които се състоят от: Стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 01.01.2018 г. и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ И ПРИЛАГАНИ СЪЩЕСТВЕНИ СЧЕТОВОДНИ ПОЛИКИ

Счетоводна политика и промени през периода

Групата е приела всички нови и/или ревизирани стандарти и разяснения, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС с съответно от Международния комитет за разяснения на МСФО (КРМСФО).

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, приложими за годишни отчетни периоди, започващи най-рано на 1 януари 2018 г., са настъпили промени в счетоводната политика на Групата относно принципите, правилата и критериите за отчитане на следните отчетни обекти, както и на представянето и оповестяванията на финансова информация за тях: търговски вземания, вземания от свързани лица, парични средства и парични еквиваленти, съдебни и други вземания, приходи от договори с клиенти.

Групата е приложила за първи път МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти“ и МСФО 9 „Финансови инструменти“.

Групата е избрала да прилага МСФО 15 като използва метода на кумулативния ефект, при който сравнителната информация не се преизчислява, също така Групата се възползва и от освобождаването в параграф 7.2.15 на МСФО 9 за преизчисляване на сравнителната информация по отношение на класификацията на финансовите активи и пасиви и обезценката по МСФО 9.

Значителните промени в счетоводната политика и ефектите от първоначалното прилагане са описани по долу Бележка „Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.“ и са отчетени ефектите от промяната в счетоводната политика, във връзка с измененията на МСФО, приети от ЕС и влизащи в сила за годишни периоди започващи на или след 1 януари 2018 г. Ефектът от първоначалното прилагане на тези стандарти е основно свързан с увеличение на признатата обезценка за очаквани кредитни загуби на финансови активи.

За първи път през 2018 година се прилагат и някои други изменения и разяснения, но те не оказват ефект върху финансовия отчет на Групата. Групата не е приела стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2018 г.

Групата прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане за периода, започващ на 1 януари 2018г.:

МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти”

МСФО 15 “Приходи от договори с клиенти” и свързаните разяснения към МСФО 15 „Приходи от договори с клиенти” (наричани по-нататък МСФО 15) заместват МСС 18 „Приходи”, МСС 11 „Договори за строителство”, както и няколко разяснения свързани с приходите. Новият стандарт изменя изискванията за признаване на приходи и установява принципи за докладване на информацията относно естеството, размера, времето и несигурността на приходите и паричните потоци, произтичащи от договори с клиенти. МСФО 15 въвежда нов, пет-стъпков модел за отчитане на приходите, произтичащи от договори с клиенти, и изисква приходите да се признават в размер, който отразява възнаграждението, на което предприятието очаква да има право в замяна на прехвърлените на клиента стоки или услуги. МСФО 15 изисква от предприятията да упражнят преценка, при отчитане на всички уместни факти и обстоятелства, когато прилагат всяка една стъпка от модела по отношение на договорите с техните клиенти.

Новият стандарт е базиран на принципа, че приходите се признават, когато контролът върху стоката или услугата се прехвърля на клиента.

Приходите, които имат съществен ефект за Групата основно са свързани с договори за продажба на продукция (помпи, помпени агрегати и резервни части за тях). Продажбите се извършват съгласно сключени договори с клиенти. Договорите с клиентите за продажба отговарят на критериите за отчитане на договор с клиент.

Обичайно договорите с клиенти са с едно задължение за изпълнение и са с фиксирани цени.

Прилагането на МСФО 15 за първи път в Групата засяга главно следните области:

- включване на допълнителни оповестявания във финансовите отчети;
- идентифициране на задълженията за изпълнение.

(а) Преход

Групата е избрала да приложи МСФО 15, използвайки метода на кумулативния ефект, като ефектът от първоначалното прилагане на този стандарт се признава като корекция на началното салдо на неразпределената печалба/(непокрита загуба) на датата на първоначалното прилагане, т.е. 1 януари 2018г. Съответно, информацията представена за 2017 г. не е преизчислена, т.е. представена е в съответствие с прилаганите тогава разпоредби на МСС 18, МСС 11 и свързаните разяснения. В допълнение, изискванията за оповестяване на МСФО 15 не са изцяло приложени по отношение на сравнителната информация. Представена е информация за сравнителната информация въз основа на изискванията за оповестяване на отменените стандарти (МСС 18) и прекласификации във връзка с новите изисквания за оповестяване по МСФО 15.

В съответствие с преходните разпоредби на стандарта, МСФО 15 е приложен само към договори, които не са били приключени към 1 януари 2018 г.

(б) Оценка и признаване

Приходите, които имат съществен ефект за Групата са приходите от продажба на помпи, помпени агрегати и резервни части. Признаването и оценяването на приходите по тези договори не се различава от признаването им с досегашната практика.

Групата е оценила ефектите от прилагането на новия стандарт МСФО 15 върху финансовите си отчети и не е идентифицирало области, които да бъдат засегнати и които да окажат влияние върху стойностите на неговите приходи от дейността и/или вземанията, доколкото не се очаква съществена промяна в бизнес модела, нито промяна във времеви хоризонт на прехвърляне на контрола към клиентите от оказваните от Групата услуги или отчитането на продажбите. Не са идентифицирани разлики при промяната на счетоводната политика относно момента на признаване на приходите и тяхната оценка, които да изискват корекции на вече признати стойности на приходи от предходни периоди.

МСФО 9 „Финансови инструменти”

МСФО 9 установява нови принципи, правила и критерии класификация и оценка на финансови активи и финансови пасиви, отписване на финансови инструменти, обезценка на финансови активи и счетоводно отчитане на хеджирането и замена МСС 39 „Финансови инструменти: Признаване и оценяване“. Въведени са нови класификационни критерии и групи на финансовите активи, нови правила за тяхното последващо оценяване и признаването на приходите от лихви. Също така МСФО 9 установява нов подход за измерване на обезценки – на база очакваните кредитни загуби.

Подробна информация за новата счетоводна политика и ефектът от промяната спрямо прилаганата преди това счетоводна политика, са представени по-долу.

(а) Преход

Групата е приела МСФО 9 на определената дата на влизане в сила (1 януари 2018 г.) и не преизчислява сравнителната информация

Групата се възползва от освобождаването в параграф 7.2.15 от МСФО 9 от преизчисляване на предходни периоди по отношение на класификацията и обезценката на финансовите инструменти. Кумулативният ефект от първоначалното прилагане е признат като корекция на неразпределената печалба (непокритата загуба) на датата на първоначалното прилагане (1 януари 2018 г.).

Следната таблица обобщава ефектът от прехода към МСФО 9, нетно от данъци върху началното салдо на неразпределената печалба/(непокритата загуба):

	Ефект върху началните салда
	‘000 лв.
Непокритата загуба на 31 декември 2017 г.	609
Отписани търговски вземания	(135)
Увеличение на загубите от обезценка на търговски и други вземания	(20)
Увеличение на загубата от обезценка на пари и парични еквиваленти	(4)
Отсрочени данъци	2
Непокритата загуба на 1 януари 2018 г.	452

В допълнение, Групата е приела свързаните изменения в МСФО 7 „Финансови инструменти: Оповестяване“, които са приложими към оповестяванията за 2018 г., но не са изцяло приложени по отношение на сравнителната информация

(б) Класификация и оценка

МСФО 9 въвежда нов подход за класификация на финансовите активи, който се базира на характеристиките на договорните парични потоци на финансовите активи и бизнес модела, в който те се управляват. Влиянието на МСФО 9 върху класификацията и оценката на финансовите активи е представена по-долу.

Значителна част от притежаваните финансови активи се държат от Групата с цел събиране на свързаните с тях договорни парични потоци. Ръководството е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, които по МСС 39 са били класифицирани като „кредити и вземания“ и оценявани последващо по амортизирана стойност към 31 декември 2017 г., ще се държат от Групата с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи са класифицирани и ще се оценяват последващо по МСФО 9 по амортизирана стойност.

Таблицата по-долу представя първоначалните балансови стойности на всеки тип финансови активи на Групата по МСС 39 и балансови им стойности по МСФО 9 на 1 януари 2018 г.

Тип на финансовия актив	Категория по МСС 39	Категория по МСФО 9	Балансова стойност по МСС 39	Балансова стойност по МСФО 9
			'000 лв.	'000 лв.
Текущи търговски вземания	Кредити и вземания	По амортизирана стойност	265	245
Други вземания	Кредити и вземания	По амортизирана стойност	14	14
Вземания от свързани лица	Кредити и вземания	По амортизирана стойност	1,457	1,457
Парични средства в банкови сметки	Кредити и вземания	По амортизирана стойност	1,057	1,053
Всичко финансови активи			2,793	2,769

Ефектът от присмането на МСФО 9 върху балансовите стойности на финансовите активи на 1 януари 2018 г. е свързан основно с новите изисквания за обезценка на финансовите активи.

МСФО 9 запазва до голяма степен съществуващите изисквания в МСС 39 за класификация и оценка на финансовите пасиви:

Вид финансов пасив	Дефиниция	Категории и оценки МСС 39	Категории и оценки МСФО 9
Краткосрочни търговски задължения	Недеривативни финансови пасиви с фиксирани или определяеми плащания, които не са котираны на активен пазар.	Кредити и задължения по амортизирана стойност	Финансови пасиви оценявани по амортизирана стойност
Задължения по получени заеми	Недеривативни финансови пасиви с фиксирани или определяеми плащания, които не са котираны на активен пазар.	Кредити и задължения по амортизирана стойност	Финансови пасиви оценявани по амортизирана стойност

(в) Обезценка на финансови активи

МСФО 9 заменя модела на „понесените загуби” в МСС 39 с модела на „очакваните кредитни загуби”. Съгласно разпоредбите на МСФО 9, загубите от обезценка следва да се признават по-рано, отколкото тези според МСС 39.

Групата е определила, че прилагането на изискванията за обезценка на МСФО 9, в сила от 1 януари 2018 г., водят до признаване на допълнителна загуба от обезценка. След присмането на МСФО 9 Групата е признала допълнителна обезценка за очаквани кредитни загуби на Търговските и други вземания и парични средства съответно в размер на 20 хил.лв. и 4 хил.лв. и е отписало вземания за 135 хил.лв., и същевременно е признат отсрочен данък върху признатите обезценки в размер на -2 хил. лв., което води до намаление на неразпределената печалба в размер на 157 хил.лв. към 1 януари 2018 г.

Групата е приела следните нови и ревизирани стандарти и разяснения, които са задължителни за прилагане от 1 януари 2018 г. които не оказват ефект върху финансовото състояние и резултатите от дейността ѝ.

КРМСФО Разяснение 22 „Сделки с чуждестранна валута и авансови възнаграждения” - приет от ЕС на 28 март 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018г.). Това разяснение се отнася за отчитането на транзакции или части от транзакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третира за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на

транзакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания - дата на транзакцията се определя за всяко отделно плащане;

Промени в МСФО 2 „Плащане на базата на акции” - приет от ЕС на 26 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.). Тези пояснения уточняват следното: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) - въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези транзакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на транзакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал;

Промени в МСС 40 „Инвестиционни имоти” - приет от ЕС на 14 март 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.). Трансфери на инвестиционни имоти. Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти”. Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изгълнени или респ. когато вече не са изгълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти - тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна;

Промени в МСФО 4: Прилагане на МСФО 9 „Финансови инструменти” с МСФО 4 „Застрахователни договори” - приет от ЕС на 3 ноември 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.). Изменението адресира въпроси, касаещи застрахователни дружества и възникващи от прилагането на МСФО 9 преди МСФО 17 „Застрахователни договори”, който ще отмени МСФО 4. Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи - подход на наслагване със задна дата и подход на отсрочване. Дават се две опции на дружества със застрахователни договори L. Временно освобождаване от прилагане на МСФО 9 до 1.1.2021 г. (когато влиза в сила МСФО 17). До тогава ще се прилага МСС 39. Тази опция е за дружества, чиято преимуществена дейност е свързана със застраховане. Припокриващ подход, при който се прилага МСФО 9, но се правят корекции в печалбата или загубата за периода (т.е. рекласификации в ДВД) само по отношение на определени (отговарящи на условия) финансови активи, които корекции привеждат тяхното отчитане до това съгл. МСС 39. Целта е да се избегне променливост на финансовите резултати вследствие на прилагане на МСФО 9 с МСФО 4.

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъл 2014-2016)” - приети от ЕС на 7 февруари 2018 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2018 г.); Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятия. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по

справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28).

Изменения на различни стандарти „Подобрения в МСФО (цикъла 2015-2017)“ – (приет от ЕС на 14 март 2019 г., в сила за годишни периоди от 01 януари 2019 г.);

Изменения в МСС 19 „Доходи на наети лица“ – Изменение, съкращаване или уреждане на плана – (приет от ЕС на 13 март 2019 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.). Изменението изисква от предприятията да използват актуализирани актюерски предположения за определяне на разходите за текущ стаж и нетната лихва за оставащия период от годишния отчетен период след извършването на промяна в плана, съкращение или уреждане.

Изменение в МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия и в съвместно контролирани предприятия“ – (приет от ЕС на 8 февруари 2019 г., в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.). Уточнява се, че предприятие прилага МСФО 9 при отчитане на дългосрочна инвестиция в асоциирано или в съвместно контролирано предприятие, която е част от нетната инвестиция в това асоциирано или съвместно контролирано предприятие и към която, обаче, не се прилага метода на собствения капитал.

Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Групата

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни периоди, започващи на 1 януари 2018 г. нови стандарти, променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от групата. От тях ръководството на Групата е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети за следващи периоди, като по-долу е оповестено как може да се очаква да бъдат повлияни оповестяванията, финансовото състояние и резултатите от дейността, когато Групата приеме тези стандарти за първи път.

МСФО 16 „Лизинг“ – приет от ЕС на 31 октомври 2017 г. (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2019 г.);

Този стандарт е с изцяло променена концепция и въвежда значителни промени в отчитането на лизинги особено от страна на лизингополучателите. Въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел по-достоверно представяне на тези сделки. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт МСС 17 *Лизинг*, КРМСФО 4 *Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг*, ПКР-15 *Оперативен лизинг – стимули* и ПКР-27 *Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг*. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца, като ще се признава актив „право на ползване“, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Съгласно МСФО 16 за договор, който е или съдържа лизинг, се счита договор, който предоставя правото за контрол върху ползването на актива за определен период от време срещу възнаграждение. СМСС е включил право на избор за някои краткосрочни лизинги и лизинги на маловценни активи, като това изключение може да бъде приложено само от лизингополучателите.

Преход към МСФО 16

Групата планира да приеме МСФО 16 като приложи модифициран ретроспективен подход, като кумулативният ефект от прилагането се признава на датата на първоначалното прилагане в началното салдо на капитала и не се преизчислява сравнителна информация. Групата ще избере да приложи стандарта към договори, които преди това са били идентифицирани като лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4. Следователно Групата няма да прилага стандарта към договори, които преди не бяха идентифицирани като съдържащи лизинг при прилагане на МСС 17 и КРМСФО 4.

Групата ще избере да използва изключенията, предложени от стандарта, за лизингови договори, за които срокът на лизинга приключва в рамките на 12 месеца и договори за лизинг, за които базовият актив е с ниска стойност.

Групата е прегледала всички свои лизингови договори от последната година, като е взело предвид новите правила на МСФО 16 за счетоводно отчитане на лизингите. Групата е в процес на анализ, и към датата на отчета, не е в състояние да представи количествена информация за ефектите относно въздействието върху отчета (увеличение / намаление) към 1 януари 2019 год.

Изменение в МСФО 9 „Финансови инструменти” - Предплащания с негативна компенсация – (приет от ЕС на 22 март 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.). Променят се съществуващите изисквания на МСФО 9 по отношение на права за прекратяване, за да се позволи оценяване по амортизирана стойност (или, в зависимост от бизнес модела, по справедлива стойност през ДВД), дори в случай на плащане на негативна компенсация.

КРМСФО 23 „Несигурност, свързана с данъчни третираня на данъци върху дохода“ – (приет от ЕС на 23 октомври 2018 г., в сила за годишни периоди от 1 януари 2019 г.). Дават се насоки за прилагане на изискванията за признаване и оценяване на МСС 12 „Данъци върху дохода“, когато съществува несигурност, свързана с данъчни третираня на данъци върху дохода (т.е. несигурност дали избраното от предприятието данъчно третиране ще бъде прието от данъчните власти съгласно данъчното законодателство). Когато съществува несигурност, групата признава и оценява текущи или отсрочени данъчни пасиви или активи съгласно МСС 12 като определя облагаеми печалби, данъчни загуби, данъчни основи и ставки;

Промени в Концептуалната рамка за финансово отчитане – (в сила за годишни периоди от 1 януари 2020 г.);

МСФО 17 „Застрахователни договори“ – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2021 г. не е приет от ЕК). През май 2017 г. СМСС публикува МСФО 17 Застрахователни договори (МСФО 17), изчерпателен нов счетоводен стандарт за застрахователни договори, обхващащ признаването и оценяването, представянето и оповестяването. След влизането му в сила, МСФО 17 ще замени МСФО 4 Застрахователни договори (МСФО 4), който беше публикуван през 2005 г. МСФО 17 се прилага към всички видове застрахователни договори (т.е. животозастраховане, общо застраховане, пряко застраховане и презастраховане), независимо от вида на предприятията, които ги издават, както и по отношение на определени гаранции и финансови инструменти с допълнителен, негарантиран доход (участие по преценка). Ще се прилагат малко на брой изключения от обхвата. Общата цел на МСФО 17 е да осигури счетоводен модел на застрахователните договори, който е полезен и последователен за застрахователите.

Изменения в МСФО 3 “Бизнес комбинации” – (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК);

Изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ и МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ - (в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2020 г. не е приет от ЕК).

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към края на отчетния период. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към края на отчетния период, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях. Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на изчисления, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение „Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки“

Всички данни за 2018 и 2017 година са представени в настоящия финансов отчет в хиляди лева, освен ако на съответното място не е записано друго. Доходите на една акция се изчислява и оповестяват в лева.

Групата води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който присма като негова отчетна валута за представяне. Данните в консолидирания финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Сравнителни данни

Групата представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

Групата прилага първоначално МСФО 9 и МСФО 15 на 1 януари 2018 г. В съответствие с избраните методи за преминаване, сравнителната информация не е преизчислена.

База за консолидация

Групата изготвя консолидираните си финансови отчети съгласно изискванията на МСФО 10.

Консолидиран финансов отчет е финансов отчет на група, представен като такъв, на едно отчетно лице.

Група е компанията майка и всички нейни дъщерни предприятия.

Неконтролирано участие е капиталът в дадено предприятие, който не може пряко или косвено да се отнесе към компанията-майка.

Дъщерни предприятия

Финансовият отчет на Групата консолидира финансовите отчети на предприятието-майка и всички дъщерни предприятия към 31 декември 2018 г.

Дъщерни предприятия са тези, които се контролират от Групата. Контрол съществува тогава, когато Групата има властта да управлява финансовата и оперативната политика на едно предприятие по начин, който ѝ позволява да извлича ползи от дейността му. Финансовите отчети на дъщерните дружества се включват в консолидирания финансов отчет от датата, на която контролът възниква до датата, на която контролът се прекратява.

Консолидираните финансови отчети се изготвят при прилагане на еднаква счетоводна политика за сходни сделки и други събития при сходни обстоятелства.

Приходите и разходите на дъщерното предприятие се включват в консолидираните финансови отчети от датата на придобиване. Приходите и разходите на дъщерното предприятие се базират на стойностите на активите и пасивите, признати в консолидираните финансови отчети на компанията-майка към датата на придобиване.

В консолидирания финансов отчет, отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството - майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно - груповите разчети, както и нереализираните приходи и разходи, възникнали вследствие на вътрешно - групови транзакции, са елиминирани при изготвяне на консолидирания финансов отчет. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Промени в участието на компанията-майка в дъщерно предприятие, които не водят до загуба на контрол, се отчитат като операции със собствения капитал (т. е. операции със собствениците в качеството им на собственици).

Ако компания-майка изгуби контрол над дъщерно предприятие, тя отчита всички суми, признати в друг всеобхватен доход по отношение на това дъщерно предприятие на същата база, както ако директно се е била освободила от съответните активи или пасиви.

При загуба на контрол над дъщерно предприятие всякакви инвестиции, задържани в бившето дъщерно предприятие, и всякакви суми, дължими от или на бившето дъщерно предприятие, се отчитат в съответствие с други МСФО от датата, на която е изгубен контрол.

Справедливата стойност на всяка инвестиция, задържана в бившето дъщерно предприятие към датата на загуба на контрол се счита за справедлива стойност при първоначално признаване на финансов актив в съответствие с МСС 39 или за себестойност при първоначално признаване на инвестиция в асоциирано или съвместно контролирано предприятие.

Неконтролиращо участие

Делът на съдружниците в придобитото предприятие първоначално се оценява пропорционално на техния дял в нетните активи. Неконтролиращото участие е посочено самостоятелно в консолидирания отчет за финансово състояние, отчета за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал и съдържа сумата на дела на съдружниците - трети лица към датата на консолидацията за първи път и сумата на измененията в собствения капитал и друг всеобхватен доход от първата консолидация до датата на отчета за финансовото състояние.

Печалбата или загубата и всеки компонент на друг всеобхватен доход се отнасят към собствениците на компанията-майка и към неконтролиращите участия. Общият всеобхватен доход се отнася към собствениците на компанията-майка и към неконтролиращите участия, дори ако това води до дефицитно салдо на неконтролиращите участия.

Асоциирани предприятия

Асоциираните дружества са предприятия, в които Групата упражнява значително влияние, правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната политика на предприятието, в което е инвестирано, но не е контрол или съвместен контрол върху тази политика. Обикновено значителното влияние е съпроводено с притежаване, пряко или непряко между 20% и 50% от акциите с право на глас. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат чрез метода на собствения капитал и първоначално се признават по цена на придобиване.

В консолидирания отчет за финансовото състояние, балансовата стойност се увеличава или намалява, за да се признае делът на инвеститора в печалбите или в загубите на асоциираното предприятие, след датата на придобиването му. Делът на Групата в печалбата или загубата на асоциираното предприятие се признава в печалбата или загубата в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Доходите, получени от дивиденди намаляват балансовата стойност на инвестицията. Балансовата стойност на инвестицията се коригира също и вследствие на промени в пропорционалния дял на Групата в асоциираното предприятие, възникващи от промени в друг всеобхватен доход. Делът на Групата в тези промени се признава в друг всеобхватен доход.

Нереализираните печалби от сделки между Групата и асоциираните ѝ дружества се елиминират до размера на участието на Групата в асоциираното дружество. Нереализираните загуби също се елиминират освен ако стопанската операция не дава основание за обезценката на прехвърлените активи. Където е необходимо, счетоводната политика на асоциирани предприятия е променена в съответствие с възприетата от Групата политика.

Бизнес комбинации

Всички бизнес комбинации се отчитат счетоводно по метода на покупката, който включва признаване на разграничимите активи и пасиви на придобиваното предприятие, включително условните задължения, независимо дали те са били признати във финансовите отчети на придобиваното предприятие преди бизнес комбинацията. При първоначалното признаване активите и пасивите на придобитото дъщерно предприятие са включени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност, която служи като база за последващо оценяване в съответствие със счетоводната политика на Групата. Репутацията се признава след определяне на всички разграничими нематериални активи и представлява превишението на цената на

придобиване над справедливата стойност на дела на Групата в разграничимите нетни активи на придобиваното дружество към датата на придобиване.

Всяко превъзпирение на разграничимите нетни активи над цената на придобиване се признава в печалбата или загубата непосредствено след придобиването.

Текущи и нетекущи активи

Актив се класифицира като текущ когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да реализира актива или възнамерява да го продаде или употреби в своя нормален оперативен цикъл;
 - държи актива предимно с цел търгуване;
 - очаква да реализира актива в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период;
- или

- активът е пари или парични еквиваленти (съгласно дефиницията на МСФО 7), освен ако за актива няма ограничение да бъде разменен или използван за уреждане на пасив в продължение най-малко на дванадесет месеца след края на отчетния период

Актив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Имоти, машини и съоръжения

Имотите, машините и съоръженията са представени по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Класификация

Активи се отчитат като Имоти, машини и съоръжения когато отговарят на критериите на МСС 16 за признаване и имат цена на придобиване равна или по-висока от 500 лв. Активите, които имат цена на придобиване по-ниска от посочената се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.

Първоначална оценка

При първоначално придобиване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за отговарящи на условията активи.

При придобиване на имоти, машини и съоръжения при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от групата кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Последващо оценяване

След първоначално признаване имотите, машините и съоръженията се оценяват по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Последващи разходи

Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и съоръжения, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчният му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Разходите за текущото обслужване на имоти, машини и съоръжения, за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. се отчитат в печалба или загуба в момента на извършването им.

Методи на амортизация

Групата използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва от момента в който имотите, машините и съоръженията са налични в предприятието, на мястото и в състоянието, необходими за експлоатацията им по начина предвиден от ръководството. Земята не се амортизира. Ползният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

Група	Години
Сгради	25
Машини и съоръжения	3.3
Транспортни средства	6.7
Стопански инвентар	6.7

Определените срокове на полезен живот на активите се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Амортизацията на активите се преустановява на по-ранната от двете дати: датата, на която са класифицирани като държани за продажба съгласно МСФО 5 или датата на отписване на активите.

Амортизацията не се преустановява в периоди на престои или изваждане от активна употреба.

Остатъчната стойност и ползният живот на актив се преразглеждат при приключването на всяка финансова година и ако очакванията се различават от предишните приблизителни оценки, промените се отчитат като промяна в счетоводните приблизителни оценки в съответствие с МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

Печалби и загуби от продажба

Балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения се отписва от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат.

Печалбите или загубите, възникващи при отписване на имот, машина или съоръжение се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата, ако има такива и балансовата стойност на актива. Те не се класифицират като приход/разход. Те се посочват нетно в позицията резултат от продажба на нетекущи активи” в отчета за всеобхватния доход.

Обезценка на имоти, машини и съоръжения

Балансовата стойност на имоти, машини и съоръжения подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Съгласно изискванията на МСС36, към края на отчетния период Групата прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на даден актив от имотите, машините и съоръженията е обезценена. В случай че такива индикации съществуват се изчислява възстановимата стойност на актива и се определя загубата от обезценка. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Инвестиционни имоти

Класификация и признаване

Групата класифицира като инвестиционни имоти, съгласно МСС 40, земи и /или сгради, и/или части от сгради, които се държат по-скоро с цел получаване на приходи от наем или за увеличаване стойността на капитала или за двете. Имот, който се изгражда или разработва за бъдещо използване като инвестиционен имот също се отчита като инвестиционен имот.

Инвестиционен имот се признава като актив само когато е вероятно бъдещите икономически изгоди, приписвани му да се получат в предприятието и цената му на придобиване може да се оцени достоверно.

Прехвърляния

Прехвърляния от или към инвестиционен имот се правят, само когато има промяна в използването, доказана чрез:

- започване на ползване от страна на собственика - за прехвърляне от инвестиционен имот в ползван от собственика имот;
- започване на разработване с цел продажба - за прехвърляне от инвестиционен имот в материални запаси;
- край на ползването от собственика - за прехвърляне от ползван от собственика имот в инвестиционен имот; или
- започване на оперативен лизинг към друга страна - за прехвърляне от материален запас в инвестиционен имот;

Оценяване

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва и разходите по сделката за придобиване съгласно МСС 40.

След първоначалното признаване инвестиционните имоти се отчитат по модела на цената на придобиване. Оценяват се по цена на придобиване, намалена с всички натрупани амортизации и загуби от обезценка.

Освобождаване

Инвестиционните имоти се отписват, при освобождаване /продажба или при встъпване във финансов лизинг/ или когато трайно се извадят от употреба и от тяхното освобождаване не се очаква никаква бъдеща икономическа изгода. При определяне на датата на освобождаване за инвестиционен имот се прилагат критериите във МСС 18 за признаване на приход от продажба на стоки или се взема под внимание съответното указание в допълнението към МСС 18. МСС 17 се прилага при освобождаване чрез встъпване във финансов лизинг или при продажба с обратен лизинг.

Представяне на резултат от отписване

Печалбите и загубите от изваждане от употреба или освобождаване от инвестиционен имот, се определят като разлика между нетните постъпления от освобождаването и балансовата сума на актива и се признават в печалбата или загубата за периода на изваждане от употреба или освобождаване, освен ако МСС 17 не изисква друго при продажба с обратен лизинг.

Обезценка на инвестиционни имоти

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на инвестиционните имоти е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на инвестиционните имоти и се определя загубата от обезценка.

Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени лицензии за програмни продукти, използвани в групата и права върху интелектуална собственост.

Признаване

Групата отчита разграничимите непарични активи без физическа субстанция като нематериални активи, когато отговарят определението на нематериален актив и критериите за признаване формулирани в МСС 38.

Нематериален актив се признава, ако е вероятно, че групата ще получи очакваните бъдещи икономически ползи, които са свързани с актива и стойността на актива може да бъде определена надеждно.

Разходите за научноизследователска дейност, направени с цел достигане до нови технически знания и познания, се признават в Отчета за всеобхватния доход в момента на тяхното възникване.

Разходите за дейности по развитие, резултатите от която се използват в план или схема за производство на нови или съществено подобрени продукти или процеси, се капитализират, ако продуктът или процесът е технически или икономически реализируем за целите на производството и Групата разполага с достатъчно ресурси за да финализира развитието.

Първоначално оценяване

Първоначално нематериалните активи се отчитат по цена на придобиване.

Цената на придобиване представлява справедливата стойност на съответния актив към датата на придобиване и тя включва покупната стойност и всички други преки разходи по сделката. В техния състав са включени софтуер, лицензи за ползване на програмни продукти.

Последващо оценяване

Нематериалните активи се отчитат след придобиването по цена на придобиване намалена с натрупаната амортизация и натрупани загуби от обезценка.

Групата оценява дали полезният живот на нематериален актив е ограничен или неограничен и ако е ограничен, продължителността на, или броя на производствените или сходни единици, съставляващи този полезен живот.

Нематериален актив се разглежда, като имащ неограничен полезен живот когато, на базата на анализ на съответните фактори, не съществува предвидимо ограничение за периода, през който се очаква активът да генерира нетни парични потоци за групата.

Методи на амортизация

Нематериалните активи с ограничен полезен живот се амортизират, а нематериалните активи с неограничен полезен живот не се амортизират.

Нематериалните активи които подлежат на амортизация се амортизират по линейния метод за срока на определения полезен живот.

Амортизацията започва, когато активът е на разположение за ползване, т.е. когато той е на мястото и в състоянието, необходимо за способността му да работи по начин, очакван от ръководството. Амортизацията се прекратява на по-ранната от датата, на която активът е класифициран като държан за продажба и датата на която активът е отписан.

В групата се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот за софтуер – 2 г., търговски марки и лицензи 6,67 години.

Обезценка на нематериални дълготрайни активи

Съгласно изискванията на МСС 36 към края на отчетния период се прави преценка дали съществуват индикации, че стойността на нематериалните дълготрайни активи е обезценена. В случай на такива индикации се изчислява възстановимата стойност на активите и се определя загубата от обезценка.

Парични средства

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца, съответно в лева и във валута.

Паричните еквиваленти са краткосрочни, високоликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в конкретни парични суми и съдържат незначителен риск от промяна в стойността им.

Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Паричните средства и еквиваленти в банки се представят последващо по амортизирана стойност намалена с натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби

Търговски и други вземания

Политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията разходи за обезценка” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват в търговските вземания.

Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Търговските вземания представляват правото на Групата да получи възнаграждение в определен размер, което е безусловно.

Търговските вземания се представят и отчитат първоначално по справедлива стойност по цената на сделката, на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), освен ако те съдържат съществен финансиращ компонент. В този случай те се признават по сегашната им стойност, определена при дисконтова норма в размер на лихвен процент, присъщ на длъжника.

Групата държи търговските вземания единствено с цел събиране на договорни парични потоци и ги оценява последващо по амортизирана стойност, намалена с размера на натрупаната обезценка за очаквани кредитни загуби.

Обезценка

По отношение на търговските вземания, активите по договори, произтичащи от сделки в обхвата на МСФО 15, които не съдържат съществен компонент на финансиране, Групата прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за очаквани кредитни загуби (ОКЗ) за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата.

Групата е създала матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби за период от 3 години, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания и активи по договори с клиенти. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

Начислената и реинтегрирана обезценката на вземанията се представя към статията “ Начислена/ (възстановена) обезценка на финансови активи” на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Данъци за възстановяване

Данъците за възстановяване не произтичат от договорни взаимоотношения, не се класифицират в категориите финансови активи. Те включват:

- Сумите на възстановимите данъци върху дохода във връзка с облагаемата печалба/данъчната загуба за периода и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми.
- Сумите на данъчен кредит за възстановяване и прихващане след края на отчетния период и платени суми за текущ и предходен период, превишаващи дължимите суми за други данъци.

Текущите данъчни активи за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да

бъде възстановена от данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Материални запаси

Материалните запаси включват материали, продукция и незавършено производство.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение. Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

За суровини, материали и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приважане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид. Търговските отстъпки, рибати и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

За готова продукция, полуфабрикати и незавършено производство – Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи, които се правят при преработване на материалите в готова продукция. Това са всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи за материали и труд и общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Включването на постоянните общопроизводствени разходи в производствената себестойност на произвежданата готова продукция, полуфабрикатите и незавършеното производство се извършва на базата на нормален капацитет, определен на база обичаен средно поддържан обем за последните три години. Променливите общи разходи се разпределят за всяка произведена единица на база на реалното използване на производствените мощности.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се признават като разходи за периода в който са възникнали са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите.

При употребата (вагане и продажбата) на материалните запаси те се изписват текущо като се използва методът на средно-претеглената стойност (себестойност).

Последващо материалните запаси се оценяват по по-ниската от себестойността или нетната реализуема стойност. Нетната реализуема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е

по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност. Възстановяването е ограничено до сумата на първоначалната обезценка.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени имоти, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение на полезния живот на актива.

Активи, държани за продажба

Като активи държани за продажба съгласно МСФО 5 се класифицират нетекучи активи, чиято балансова стойност ще бъде възстановена по-скоро чрез сделка за продажба отколкото чрез продължаваща употреба.

Активите държани за продажба се оценяват по по-ниската от балансовата им стойност и справедливата им стойност намалена с разходите за продажбата.

Загуба от обезценка се признава при всяко първоначално или последващо намаление на стойността на активи държани за продажба.

Печалба от последващо увеличение на справедливи стойности, намалени с разходите за продажба на активи държани за продажба се признава до размера на обезценката на съответния актив начислена преди съгласно МСС36 и МСФО5.

Акционерен капитал и резерви

"Випом" АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Групата отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава, Групата отчита Други резерви, които са образувани от разпределение на печалба съгласно изискванията на Търговския закон на РБългария и учредителния акт на предприятието и от други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Ако предприятието придобие повторно свои инструменти на собствения капитал, тези инструменти (изкупени собствени акции) се приспадат от собствения капитал. Не се признава нито печалба, нито загуба от покупката, продажбата, емитирането или обезсилването на инструменти на собствения капитал на предприятието. Такива обратно изкупени акции могат да бъдат придобити и държани от предприятието или от други членове на консолидираната група. Платеното или полученото възнаграждение се признава директно в собствения капитал, като номиналната стойност на акциите се приспада от стойността на записания капитал, а превишението на направените разходи над първата се признава като премиен резерв.

При издаването или придобиването на свои инструменти на собствения капитал предприятието прави различни разходи. Тези разходи обичайно включват регистрация и други законови такси,

изплатени суми на правни, счетоводни и други професионални консултанти и др. подобни. При капиталова сделка разходите по сделката се отчитат счетоводно като намаление на собствения капитал (нетно от всички свързани преференции за данък върху доходите) до степента, в която са допълнителни разходи, пряко свързани с капиталова сделка, които в противен случай биха били избегнати. Разходите по капиталова сделка, която е изоставена, се признават като разход.

Текущи и нетекущи пасиви

Пасив се класифицира като текущ, когато отговаря на някой от следните критерии:

- очаква да уреди пасива в своя нормален оперативен цикъл;
- държи пасива предимно с цел търгуване;
- пасивът следва да бъде уреден в рамките на дванадесет месеца след края на отчетния период; или
- групата няма безусловно право да отсрочва уреждането на пасива за период най-малко дванадесет месеца след края на отчетния период.

Пасив се класифицира като нетекущ, ако не отговаря на критериите за класифициране като текущ.

Пасив се класифицира като текущ, когато следва да се уреди в рамките на дванадесет месеца от края на отчетния период, дори ако:

- първоначалният срок е бил за период по-дълъг от дванадесет месеца; и
- след края на отчетния период и преди финансовите отчети да са одобрени за публикуване е сключено споразумение за рефинансиране или за нов погасителен план на дългосрочна база.

Търговски и други задължения

Кредити, търговски и други задължения са финансови пасиви възникнали от директно получаване на стоки, услуги, пари или парични еквиваленти от кредитори.

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва. След първоначалното признаване кредитите и търговските задължения, които са без фиксиран падеж се отчитат по оценената при придобиването им стойност.

Кредитите и задълженията, които са с фиксиран падеж се отчитат по амортизираната им стойност.

Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Задължения към персонал включват задължения на предприятието по повод на минал труд положен от наетия персонал и съответните осигурителни вноски, които се изискват от законодателството. Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството-майка се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в България.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки за периода, в който персоналят е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия се признават като разход в отчета за всеобхватния, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо

задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки финансов отчет Групата прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсиреми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за сумите за самите възнаграждения и на вноските по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството-майка като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на настия си персонал за всички фондове на социално и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от предприятието в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фондове, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Дължимите вноски по плановите с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за всеобхватния, освен ако даден МСФО не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на настите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда дружеството-майка в качеството му на работодател в България е задължено да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за всеобхватния доход като:

- разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия разходи за персонал,
- ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат, и се представят в Отчета за другия всеобхватен доход в статия преоценка на задължения по планове с дефинирани доходи. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет предприятието назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на

бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, котиращи в България, където функционира и самото дружество-майка.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, дружеството-майка, като работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор преди пенсиониране определени видове обезщетения.

Групата признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

Данъчни задължения

Текущите данъчни задължения на групата не произтичат от договорни взаимоотношения и не се класифицират като финансови пасиви. Те включват:

- Текущият данък върху дохода за текущия и предходни периоди се признава като пасив до степента, до която не е платен.

- Текущи задължения за данъци съгласно други данъчни закони.

Текущите данъчни пасиви за текущия и предходни периоди се оценяват по сумата, която се очаква да бъде платена на данъчните органи при прилагане на данъчни ставки и данъчни закони, действащи към края на отчетния период.

Отсрочени данъчни активи и пасиви

Отсрочените данъчни активи и пасиви се признават за временни разлики между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност към края на отчетния период.

Отсрочен данъчен пасив се признава за всички дължими в бъдещи периоди суми на данъци свързани с облагаеми временни разлики.

Отсрочен данъчен актив се признава за възстановимите в бъдещи периоди суми на данъци свързани с приспадащи се временни разлики, пренос на неизползвани данъчни загуби и кредити до степента, до която е вероятно да съществува облагаема печалба, срещу която да могат да се използват.

Към края на всеки отчетен период се преразглеждат непризнатите отсрочени данъчни активи. Групата признава непризнатите в предходен период отсрочени данъчни активи до степента, до която се е появила вероятност бъдещата облагаема печалба да позволява възстановяването на отсрочен данъчен актив.

Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се преразглежда към всеки край на отчетен период. Балансовата стойност на отсрочените данъчни активи се намалява до степента, до която вече не е вероятно да бъде реализирана достатъчна облагаема печалба, която да позволява да се оползотвори ползата от част или целия отсрочен данъчен актив. Всяко такова намаление се проявява обратно до степента, до която е станало вероятно да се реализира достатъчна облагаема печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват по данъчните ставки, които се очаква да бъдат в сила за периода, в който активът се реализира или пасивът се уреди/погаси въз основа на данъчните ставки (и данъчни закони), действащи или очаквани да влязат в сила към края на отчетния период.

Отсрочените данъци се признават като приход или разход и се включват в печалбата или загубата за периода, освен до степента, до която данъкът възниква от операция или събитие, което е признато през същия или различен период директно в собствения капитал.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, съгласно МСС20 са помощ от държавата /правителството, държавните агенции и др. подобни органи, които могат да бъдат местни, национални или международни/ под формата на прехвърляне на ресурси към предприятието в замяна на минало или бъдещо съответствие с определени условия по отношение на оперативните дейности на предприятието. Те изключват форми на правителствена помощ, които не могат в рамките на разумното да бъдат остойностени и сделки с държавата, които не могат да бъдат разграничени от нормалните търговски сделки на предприятието.

Безвъзмездни средства, свързани с активи, са безвъзмездни средства предоставени от държавата, чието основно условие е, че предприятието, отговарящо на условията за получаването им следва да закупи, създаде или по друг начин да придобие дълготрайни активи.

Безвъзмездни средства, свързани с приходи, са безвъзмездни средства, предоставени от държавата, различни от онези, свързани с активи.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход систематично и рационално за срока на полезния живот на актива.

Безвъзмездни средства, предоставени от държавата, свързани с приходи, се представят като приходи за бъдещи периоди, които се признават на приход в момента, в който се признават разходите за покриването на които са получени.

Провизии

Провизиите се признават, когато Групата има настоящо задължение (правно или конструктивно) като резултат от минали събития, има вероятност за погасяване на задължението да бъде необходим поток ресурси, съдържащ икономически ползи и може да бъде направена надеждна оценка на стойността на задължението.

Когато Групата очаква, че някои или всички необходими за уреждането на провизията разходи ще бъдат възстановени, например съгласно застрахователен договор, възстановяването се признава като отделен актив, но само тогава когато е практически сигурно, че тези разходи ще бъдат възстановени. Разходите за провизии се представят в отчета за доходите, нетно от сумата на възстановените разходи. Когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е съществен, провизиите се дисконтират като се използва текуща норма на дисконтиране преди данъци, която отразява специфичните за задължението рискове. Когато се използва дисконтиране, увеличението на провизията в резултат на изминалото време, се представя като финансов разход.

Провизиите се признават по най-добрата приблизителна оценка на ръководството на групата към края на отчетния период за разходите, необходими за уреждане на настоящото задължение.

Признатите суми на провизии се преразглеждат към всеки край на отчетен период и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Печалба или загуба за периода

Групата признава всички елементи на приходите и разходите през периода в печалбата или загубата, освен ако даден МСФО не изисква или разрешава друго.

Някои МСФО определят обстоятелства, при които групата признава конкретни позиции извън печалбата или загубата през текущия период. Други МСФО изискват или разрешават компонентите на друг всеобхватен доход, които отговарят на дефиницията на Общите положения за приходи и разходи, да бъдат изключени от печалбата или загубата.

Разходи

Групата отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това отнася по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности. Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степента, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО. Признаването на разходите за текущия период се извършва тогава, когато се начисляват съответстващите им приходи. Когато икономическите изгоди се очаква да възникнат през няколко отчетни периода и връзката на разходите с приходите може да бъде определена само най-общо или косвено, разходите се признават на базата на процедури за систематично и рационално разпределение.

Разход се признава незабавно в отчета за доходите, когато разходът не създава бъдеща икономическа изгода или когато и до степента, до която бъдещата икономическа изгода не отговаря на изискванията или престане да отговаря на изискванията за признаване на актив в баланса.

Разходите се отчитат на принципа на текущо начисляване. Оценяват се по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Приходи

Политика, приложима до 31 декември 2017 г.

Приходите се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащото за получаване плащане или възнаграждение.

Признаването на приходите се извършва при спазване на приетата счетоводна политика за следните видове приходи:

Приходът от продажбата на стоки и продукция се признава, когато са били изпълнени всички следващи условия:

- предприятието е прехвърляло на купувача съществени рискове и ползи от собствеността върху стоките и продукцията;
- предприятието не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и продукцията, доколкото то обикновено се свързва със собствеността, нито ефективен контрол над продаваните стоки и продукция;
- сумата на прихода може надеждно да бъде оценена;
- вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката, да се получат от предприятието;
- направените разходи или тези, които ще бъдат направени във връзка със сделката, могат надеждно да бъдат оценени.

Приходът от продажба на услуги се признава, когато резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, приходът, свързан със сделката, трябва да се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на датата на баланса. Резултатът от една сделка може да се оцени надеждно, когато са изпълнени всички следващи условия:

- сумата на прихода може да бъде надеждно оценена;
- вероятно предприятието ще има икономически ползи, свързани със сделката;
- етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период може надеждно да се оцени;
- разходите, направени по сделката, както и разходите за завършване на сделката може надеждно да бъдат оценени.

Междинните и авансовите плащания, направени от клиентите, обикновено не отразяват извършените услуги.

Етапът на завършен договор се определя на база на набраните към края на отчетния период, разходи към общо предвидените разходи по договора.

Етапът на завършеност на една сделка може да се определи по различни методи.

- преглед на извършената работа;

- извършените до момента услуги като процент от общия обем на услугите, които трябва да бъдат извършени; или

Приходи от лихви, възнаграждения за права и дивиденди, се признават когато:

- е възможно предприятието да има икономически ползи, свързани със сделката; и
- сумата на приходите може надеждано да бъде оценена.

Приходите се признават, както следва:

- лихвата се признава по метода на ефективната лихва съгласно МСС39;
- възнагражденията за права се признават, на база на счетоводния принцип на начисляване съгласно съдържанието на съответното споразумение;
- дивидентите се признават, когато се установи правото на акционера да получи плащането.

Когато възникне несигурност около събирането на сума, която вече е включена в прихода, несъбираемата сума или сумата, относно която възстановяването вече не е вероятно, се признава за разход, а не за корекция на сумата на първоначално признатия приход.

Приходите от наеми се признават на времева база за срока на договора.

Политика, приложима от 1 януари 2018 г.

Приходи по договори с клиенти

Признаване и оценка на приходите от договори с клиенти

Приходите от договори с клиенти се признават, когато контролът върху обещаните в договора стоки и/или услуги се прехвърля на клиента в размер, който отразява възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на тези стоки или услуги.

Контролът се прехвърля на клиента, когато (или като) удовлетвори задължението за изпълнение, съгласно условията на договора, като прехвърля обещаната стока или услуга на клиента. Даден актив (стока или услуга) е прехвърлен, когато (или като) клиентът получи контрол върху този актив.

При първоначалната оценка на договорите си с клиенти се извършва преценка дали два или повече договора трябва да бъдат разглеждани в тяхната комбинация и да бъдат отчетени като един, и дали обещаните стоки и/или услуги във всеки отделен и/или комбиниран договор трябва да бъдат отчетени като едно и/или повече задължения за изпълнение.

Всяко обещание за прехвърляне на стоки и/или услуги, които са разграничими (сами по себе си и в контекста на договора), се отчита като едно задължение за изпълнение.

Групата признава приход за всяко отделно задължение за изпълнение на ниво индивидуален договор с клиент като се анализират вида, срока и условията за всеки конкретен договор. При договори със сходни характеристики приходите се признават на портфейлна база само ако групирането им в портфейл не би имало съществено различно въздействие върху финансовите отчети.

Договорите с клиенти обичайно включват едно единствено задължение за изпълнение.

Оценяване

Приходите се измерват въз основа на определената за всеки договор цена на сделката.

При определяне на цената на сделката Групата взема предвид условията на договора и обичайните си търговски практики.

Цената на сделката е размерът на възнаграждението, на което Групата очаква да има право в замяна на прехвърлянето на клиента на обещаните стоки или услуги, с изключение на сумите, събрани от името на трети страни (например данък върху добавената стойност). Обещаното в договора с клиента възнаграждение може да включва фиксирани суми, променливи суми, или и двете.

Когато (или като) бъде удовлетворено задължение за изпълнение, Групата признава като приход стойността на цената на сделката (което изключва приблизителни оценки на променливото възнаграждение, съдържащо ограничения), която е отнесена към това задължение за изпълнение.

Групата разглежда дали в договора съществуват други обещания, които са отделни задължения за изпълнение, за които трябва да бъде разпределена част от цената на сделката.

При определяне на цената на сделката се взема предвид влиянието на променливо възнаграждение, наличието на значителни компоненти на финансирането, непаричното възнаграждение и възнаграждението, дължими на клиента (ако има такива).

Задължения за изпълнение и подход за признаване на основни видове приходи по договори с клиенти

Дейността на Групата е свързана с производство и продажба на помпи, помпени агрегати и резервни части.

Продажби на продукция

Продажбите на помпи, помпени агрегати и резервни части са в страната и чужбина. Като цяло Групата е достигнала до заключение, че действа като принципал при договореностите си с клиентите, освен ако изрично не е оповестено друго за определени транзакции, тъй като обичайно групата контролира стоките и/или услугите преди да ги прехвърли към клиента.

Договорите за продажба обичайно са с едно единствено задължение и с фиксирана цена.

При продажба на продукция контролът се прехвърля към клиента в точно определен времеви момент.

При продажби в страната това обичайно става с предаването на продукцията и физическото владение върху нея на клиента, когато клиентът може да се разпорежда със стоките, като управлява употребата им и получава по същество всички останали ползи.

При продажби в чужбина преценката за момента, в който клиентът получава контрол върху продадената продукция се прави на базата на договорените условия на продажба по „инкотермс“.

Условия за плащане

Продажните цени са фиксирани и са определени индивидуално за всеки конкретен договор. Обичайният кредитен период е от 30 до 90 дни. В определени случаи групата събира краткосрочни аванси от клиенти, които нямат съществен компонент на финансиране. Събраните авансово плащания от клиента се представят в отчета за финансовото състояние като пасиви по договори с клиенти.

Променливо възнаграждение

Променливото възнаграждение се включва в цената на сделката само доколкото е много вероятно, че няма да настъпи съществена корекция в размер на признатите кумулативно приходи.

Обичайно договорите за продажба на продукция са с фиксирано възнаграждение и не включват променливи елементи.

Приходи от услуги

Приходите от предоставяне на услуги се признават в счетоводния период, през който са предоставени услугите. Групата прехвърля контрола върху услугите с течение на времето и следователно удовлетворява задължението за изпълнение и признава приходи с течение на времето. Ако към края на отчетния период услугата по договора не е изцяло извършена приходите се признават въз основа на действителната услуга, предоставена до края на отчетния период, като пропорционална част от общите услуги, които трябва да бъдат предоставени, тъй като клиентът получава и потребява ползите едновременно. Това се определя въз основа на действително вложено време за извършена работа, спрямо общото очаквано време за извършване на услугата.

Клиентът заплаща предоставените услуги въз основа на клаузите, заложили в конкретния договор. Обичайният кредитен период е от 10 до 30 дни след предоставяне на услугите. В случаи, че предоставените от Групата услуги, надвишават плащането, се признава актив по договора. Ако плащанията надвишават предоставените услуги, се признава пасив по договор.

Салда по договори с клиенти

Търговски вземания и активи по договори

Активът по договор е правото на Групата да получи възнаграждение в замяна на стоките или услугите, които е прехвърлило на клиента, но което не е безусловно (начисление за вземане). Ако чрез прехвърляне на стоките и/или предоставянето на услугите дружеството изпълни задължението си преди клиента да заплати съответното възнаграждение и/или преди плащането да стане дължимо, актив по договор се признава за заработеното възнаграждение (което е под условие). Признатите активи по договор се рекласифицират като търговско вземане, когато правото на възнаграждение стане безусловно. Правото на възнаграждение се счита за безусловно, ако единственото условие за това, плащането на възнаграждението да стане дължимо, е изтичането на определен период от време.

Пасиви по договори

Като пасив по договор Групата представя получените от клиента плащания и/или безусловно право да получи плащане, преди да е изпълнило задълженията си за изпълнение по договора. Пасивите по договор се признават като приход, когато (или като) удовлетвори задълженията за изпълнение.

Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

Активите и пасивите по договор се представят към другите вземания и задължения в отчета за финансовото състояние. Те се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на групата, а останалите – като нетекущи. Активите и пасивите, произтичащи от един договор се представят нетно в отчета за финансовото състояние, дори ако те са резултат от различни договорни задължения по изпълнението на договора.

След първоначалното признаване, търговските вземания и активите по договора се подлежат на преглед за обезценка в съответствие с правилата на МСФО 9 Финансови инструменти.

Нетна печалба на акция

Групата изчислява основната нетна печалба на акция, съответстваща на печалбата или загубата, подлежащи на разпределение между притежателите на обикновени акции на предприятието - майка, както и ако е представена такава информация - съответстваща на печалбата или загубата, произтичащи от продължаващи дейности, които подлежат на разпределение между тези акционери. Основната нетна печалба на акция се изчислява, като се раздели печалбата или загубата за периода, подлежаща на разпределение между притежателите на обикновени акции (числител) на среднопретегления брой на държаните обикновени акции за периода (знаменател).

Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута на Групата по официалния обменен курс към датата на сделката (обявения фиксинг на Българска народна банка). Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Непаричните позиции, оценявани по историческа цена в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата на сделката (не са преоценени). Непаричните позиции, оценявани по справедлива стойност в чуждестранна валута, се отчитат по обменния курс към датата, на която е определена справедливата стойност.

При трансформация на балансовите позиции на дъщерното дружество „Випом Трейд“ ООО са приложени следните заключителни курсове на руската рубла към лева:

Към 31 декември 2018 г. - 2,45352 лева / 100 руски рубли (31.12.2017 г. - 2,81852 лева/100 руски рубли)

Резултатите и финансовата позиция на всички предприятия в Групата (никос, от които няма валута на свръхинфлационна икономика), които имат функционална валута, различна от валутата на представяне на Групата се преоценяват по валутата на представяне по следния начин:

- Активите и пасивите от всеки представен в консолидирания отчет за финансовото състояние се преизчисляват по заключителен курс към датата на консолидирания отчет за финансово състояние;
- Приходите и разходите от всеки консолидиран отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход се преизчисляват по курса към датата на сделката или по средни валутни курсове

През 2018 год. – 2,63682 лева / 100 руски рубли (2017 г. - 2,97383 лева / 100 руски рубли) и

Всички курсови разлики, възникнали в резултат на преизчисляването, се признават в друг всеобхватен доход.

Оценяване по справедлива стойност

Някои от активите и пасивите на Групата се оценяват и представят и/или само оповестяват по справедлива стойност за целите на финансовото отчитане. Такива са: инвестиционните имоти, получени банкови заеми, определени търговски и други вземания и задължения, които се оценяват на повтаряща се база.

Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяването. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението, че операцията по продажбата ще се реализира или на основния пазар за този актив или пасив, или в случай на липса на основен пазар – на най-изгодния пазар за актива или пасива. Както определеният като основен, така и най-изгодният пазар са такива пазари, до които Групата задължително има достъп.

Измерването на справедливата стойност се прави от позицията на предположенията и преценките, които биха направили потенциалните пазарни участници когато те биха определяли цената на съответния актив или пасив, като се допуска, че те биха действали за постигане на най-добра стопанска изгода от него за тях.

При измерването на справедливата стойност на нефинансови активи винаги изходната точка е предположението какво би било за пазарните участници най-доброто и най-ефективно възможно използване на дадения актив.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовите отчети по справедлива стойност, се категоризира в рамките на следната йерархия на справедливите стойности, а именно:

Ниво 1 – Котирани (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви, както и на пазарни нива на наеми на имоти със сходни характеристики;

Ниво 2 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които са различни от директно котирани пазарни цени на имоти и наеми, но са пряко или косвено достъпни за наблюдение, вкл. когато котираните цени са обект на значителни корекции; и

Ниво 3 – Оценъчни техники, при които се използват входящи данни, които в значителната си част са ненаблюдаеми.

Групата прилага основно справедлива стойност Ниво 2 и Ниво 3. За тези активи и пасиви, които се оценяват по справедлива стойност във финансовите отчети на повтаряема база, групата прави преценка към датата на всеки отчет дали е необходим трансфер в нивата на йерархия на справедливата стойност на даден актив или пасив в зависимост от разполагаемите и използваните към тази дата входящи данни.

Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки

В резултат на несигурността, присъща на деловата дейност, много статии от финансовите отчети не подлежат на прецизна оценка, а само на приблизителна оценка. Приблизителните оценки се оценяват въз основа на най-актуалната налична и надеждна информация.

Използването на разумни приблизителни оценки представлява основен елемент в изготвянето на финансовите отчети и не намалява тяхната достоверност. Прилагането на Международните стандарти за финансово отчитане изисква от ръководството да приложи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки при изготвяне на финансовите отчети и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите. Всички те се извършват на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените във финансовите отчети. Дадена приблизителна оценка подлежи на преразглеждане, ако настъпят промени в обстоятелствата, на които се основава, или в резултат от получена нова информация или допълнително натрупан опит. Преразглеждането на приблизителната оценка не се свързва с предходни периоди и не представлява корекция на грешка.

Всяка промяна в прилаганата база за оценяване се третира като промяна в счетоводната политика, а не в счетоводната приблизителна оценка.

Когато е трудно да се направи разграничение между промяна в счетоводната политика и промяна в счетоводната приблизителна оценка, промяната се приема като промяна на счетоводната приблизителна оценка.

Ефектът от промяната в счетоводна приблизителна оценка, се признава перспективно чрез включването му в печалбата или загубата за периода на промяната, ако промяната засяга само този период или периода на промяната и бъдещи периоди, ако промяната засяга и двата.

Дотогава, доколкото промяната в счетоводната приблизителна оценка води до промени в активите и пасивите, или се отнася до компонент от капитала, тя се признава чрез коригиране на балансовата стойност на свързания актив, пасив или компонент от капитала в периода на промяната.

Грешки

Грешки от минал период са пропуски или неточно представяне на финансовите отчети на групата за един или повече минали отчетни периоди произтичащи от неизползване или неправилно използване на надеждна информация, която е била налична към момента, в който финансовите отчети за тези периоди са били одобрени за публикуване и е можело, при полагането на разумни усилия, да бъде получена и взета предвид при изготвянето и представянето на тези финансови отчети.

Тези грешки включват ефектите от математически грешки, грешки при прилагане на счетоводна политика, недоглеждане или неточно представяне на факти и измами.

Грешки по смисъла на МСС8 могат да възникнат във връзка с признаването, оценяването, представянето или оповестяването на компоненти от финансовите отчети. Потенциалните грешки за текущия период, открити в същия, се коригират преди финансовите отчети да се одобрят за публикуване. Въпреки това, грешки понякога се откриват в последващ период и тези грешки от предходни периоди се коригират.

Групата коригира със задна дата съществените грешки от предходни периоди в първия финансов отчет, одобрен за публикуване след като са открити чрез:

- преизчисляване на сравнителните суми за представения предходен период, в които е възникнала грешка; или
- в случай, че грешката е възникнала преди най-ранно представения предходен период, преизчисляване на началното салдо на активите, пасивите и капитала за този период.

Грешка от предходен период се коригира посредством преизчисляване с обратна сила, освен ако е практически неприложимо да се определи някой от специфичните ефекти за периода или кумулативния ефект от тази грешка.

Финансови инструменти

Счетоводна политика, приложима от 1 януари 2019 г.

1. Финансови активи

а) Признаване и класификация на финансовите активи

Групата първоначално признава финансов актив в момента, в който стане страна по договорно споразумение, и го класифицира съгласно бизнес модела за управление на финансови активи и характеристиките на договорените парични потоци.

Бизнес моделът на Групата за управление на финансови активи се отнася до начина, по който управлява финансовите си активи, за да генерира парични потоци. Бизнес моделът определя дали паричните потоци ще бъдат резултат от събирането на договорните парични потоци, продажбата на финансовите активи или и двете.

Класификацията на финансовите активи при първоначалното им придобиване зависи от характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив и бизнес модела на Групата за тяхното управление.

При първоначалното им признаване финансовите активи се класифицират в три групи, според които те впоследствие се оценяват по амортизирана стойност, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход и по справедлива стойност през печалбата или загубата.

За да бъде класифициран и оценяват по амортизирана цена на придобиване или по справедлива стойност в ДВД, финансовият актив трябва да поражда парични потоци, които представляват "само плащания по главницата и лихвата" (СПГА) по неиздължената сума на главницата. Тази оценка се нарича „СПГА тест“ и се извършва на нивото на съответния инструмент.

Ръководството на Групата е преценило, че финансовите активи представляващи парични средства в банки, търговски вземания, други вземания, съдебни и присъдени вземания и вземания от свързани лица, се държат от Групата с цел получаване на договорените парични потоци и се очаква да доведат до парични потоци, представляващи единствено плащания на главница и лихви (прилаган бизнес модел). Тези финансови активи се класифицират и оценяват последващо по амортизирана стойност.

б) Първоначално оценяване

С изключение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, или за които Групата е приложила практически целесъобразна мярка, първоначално оценява финансовия актив по справедлива стойност, плюс, в случай на финансови активи, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата, разходите по сделката. Търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, и за които Групата е приложила практически целесъобразна мярка, се оценяват по цената на сделката, определена съгласно МСФО 15.

в) Последващо оценяване и представяне

За целите на последващото оценяване финансовите активи се класифицират в четири категории и се оценяват както следва:

- Финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти);
- Финансови активи, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, с рекласифициране на натрупани печалби и загуби (дългови инструменти);

- Финансови активи, по справедлива стойност през другия всеобхватен доход, без рекласифициране на кумулативните печалби и загуби при отписване (капиталови инструменти);
- Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата (дългови и капиталови инструменти).

Обичайно Групата отчита финансови активи в само от категория – финансови активи по амортизирана стойност (дългови инструменти).

Финансови активи по амортизирана стойност

Групата оценява финансовите си активи по амортизирана стойност, когато те се държат в рамките на бизнес модел, чиято основната цел е да се събират договорните парични потоци, които включват плащания единствено на главница и лихва.

Тези финансови активи включват: парични средства и парични еквиваленти, търговски вземания, вземания по предоставени заеми, съдебни и други вземания, при които Групата е станало страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Групата и за нея като цяло.

Финансовите активи по амортизирана стойност впоследствие се оценяват на база метода на ефективния лихвен процент (ЕЛП). Те подлежат на обезценка. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато активът бъде отписан, модифициран или обезценен.

Финансовите активи в тази категория се подлагат на преглед за обезценка към датата на всеки финансов отчет на Групата, като промените се отразяват в печалбата или загубата.

d) Обезценка на финансови инструменти

Групата изчислява и признава загуби за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки за финансови активи, оценявани по амортизирана стойност, дългови инструменти, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, активи по договори с клиенти.

Групата признава като печалба или загуба от обезценка размера на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) или обратното им проявление. ОКЗ са настоящата стойност на паричния недостиг за очаквания срок на инструмента, което е разликата между паричните потоци, дължими на предприятието по договор и паричните потоци, които предприятието очаква да получи, дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент, негова приблизителна стойност или с текущия лихвен процент, както е уместно, съответно, спрямо условията и вида на инструмента. Очакваните парични потоци включват и паричните потоци, които предприятието очаква да получи от обезпечението или в резултат на други кредитни подобрения, неразделна част от договора.

Обезценката и загубите по финансовите инструменти се разглеждат на три етапа – на първите два като очаквани кредитни загуби за загуби, които могат да възникнат в резултат на неизпълнение, а на третия като кредитна обезценка (загуба), вече въз основа на доказателства за това, в резултат на потенциално или фактическо неизпълнение по инструментите.

Очакваните кредитни загуби за експозиции, за които не е налице значително повишение на кредитния риск спрямо първоначалното признаване, се признават за кредитни загуби, които е възможно да възникнат в резултат на събития по неизпълнение през следващите 12 месеца. За кредитни експозиции, за които е налице значително повишение на кредитния риск от първоначалното признаване, очакваните кредитни загуби се признават по отношение на загуби, които е възможно да възникнат през целия срок на инструмента.

Към датата на всеки финансов отчет Групата определя дали кредитният риск по финансовите инструменти се променил значително спрямо първоначалното признаване, като използва цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия. При тази оценка, Групата преразглежда създадения вътрешен кредитен рейтинг на длъжника, движението и/или реструктуриранятия по този или други инструменти на длъжника, както и обективни външни фактори, които, по преценка на Групата, могат да имат отражение върху вземанията на индивидуално или колективно ниво. В допълнение се преценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск, когато плащанията по договора са в просрочие над 30 дни.

Групата приема даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие над 90 дни. В определени случаи, обаче, даден финансов актив може да се разглежда като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздължените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

По отношение на търговските вземания, които не съдържат съществен компонент на финансиране, Групата прилага опростен подход, в съответствие с МСФО 9, като признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Следователно то не проследява промените в кредитния риск, но вместо това признава провизия за загуба въз основа на ОКЗ за целия срок на инструмента към всяка отчетна дата. Групата е създала матрица за провизиране, която се базира на историческия опит по отношение на кредитните загуби, коригирана с прогнозни фактори, специфични за длъжниците и за икономическата среда, чрез която се изчисляват очакваните кредитни загуби по търговски вземания и активи по договори с клиенти. Вземанията се категоризират по просрочие и се групират по вид и клиентски сегменти с различни модели на кредитни загуби.

За изходни данни относно търговските вземания, Групата използва натрупания си опит в областта на кредитните загуби по такива инструменти, за да оцени очакваните кредитни загуби. Ползваните исторически данни са за периоди от 3 години назад, групирани по вида и съответните модели на клиентски сегменти, и коригирани с прогнозни фактори за икономическата среда.

Търговските вземания не са лихвоносни и обичайно се уреждат, съответно до 30 дни. Групата счита дадено търговско вземане, че е в неизпълнение, когато е в просрочие над 90 дни. В определени случаи, обаче, дадено вземане може да се разглежда като такъв и в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на договорните суми. В допълнение Групата взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, която е достъпна без извършване на излишни разходи или усилия, с което да се елиминира възможността за недостоверно представяне на кредитния риск на индивидуално и колективно ниво.

Печалбите (обратно проявление) и загубите от обезценки, включващи провизиите за очаквани кредитни загуби и кредитни обезценки се признават в печалбата или загубата, като корективът за обезценка на дългови инструменти, отчитани по ССАВА, се представя в друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на инструмента.

е) Отписване, печалби и загуби

Финансовите активи се отписват, когато правата за получаване на парични потоци са изтекли или когато са били прехвърлени, като Групата е прехвърляло в значителна степен всички ползи и рискове, свързани със собствеността, за което се прави оценка.

Когато Групата запази правата за получаване на паричните потоци от финансовия актив, но поеме задължение за плащане на паричните потоци без съществено закъснение към крайни получатели,

финансовият актив се отписва, при условие, че Групата няма задължение да плати на крайните получатели, без да са събрани еквивалентните суми и не може да се разпорежда с първоначалния актив, освен като обезпечение в тяхна полза по това задължение.

Когато Групата нито прехвърля, нито запази по същество всички рискове и ползи от собствеността върху финансов актив, преценява дали е запазен контролът върху него. В случай, че контролът не е запазен, активът се отписва и се признават всякакви права и задължения, които са създадени или запазени при прехвърлянето, ако контролът е запазен, финансовият актив се признава до степента на продължаващото участие.

Резултатът от отписването на финансов актив, представляващ разликата между полученото възнаграждение и балансовата му стойност към датата на отписване, се признава нетно в печалбата или загубата в статия Други приходи/разходи в Отчета за всеобхватния доход.

Групата признава дивидент от финансовите активи в печалбата или загубата в своите финансови отчети, когато бъде установено правото му да получи дивидента, има вероятност да получи изгоди, свързани с дивидента, а размерът му може да бъде надеждно оценен.

2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Групата класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

а) Признание и класификация

Групата признава финансов пасив в своите финансови отчети, когато стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

При първоначално признаване финансовите пасиви се класифицират като „финансови пасиви, оценявани по амортизирана стойност“ и „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“.

Финансовите пасиви се класифицират като текущи, освен ако за тях или за частта от тях Групата е предоставила безусловно право на длъжника да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

б) Първоначално оценяване

Първоначалното признаване става на датата на уреждане и се извършва по справедлива стойност плюс, в случай на финансови пасиви, които не се отчитат по справедлива стойност в печалбата или загубата разходи, директно относими към придобиването или издаването на финансовия пасив. Таксите за управление на получените заеми се разсрочват за периода на ползване на заемите, чрез използване на метода на ефективния лихвен процент и се включват в амортизираната стойност на заемите.

Първоначално всички финансови пасиви се признават по справедлива стойност, а в случай на заеми и привлечени средства и задължения, нетно от пряко свързаните разходи по сделката.

в) Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване и представяне финансовите пасиви се класифицират в една от следните пет категории: „финансови пасиви, оценявани впоследствие по амортизирана стойност“, „финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност през печалба или загубата“, „пасиви, в резултат на отписване на финансов актив, което не отговаря на условията или при подхода на продължаващо участие“ и „ангажименти за отпускане кредит с лихвен процент под пазарния“.

Финансови пасиви по амортизирана стойност

Групата оценява финансовите пасиви по амортизирана стойност, когато те не попадат задължително в обхвата на някоя от другите категории, в съответствие с МСФО 9, както и когато Групата не прилага изключението, с което неотменимо да определи финансов пасив при първоначално признаване като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата, при определените за това условия, съгласно МСФО 9.

Категория „финансови пасиви, отчитани по амортизируема стойност“ включва получени заеми, търговски задължения и други задължения, при които групата е станала страна по договор или споразумение и които следва да бъдат уредени в нетно парични средства. Тази категория е с най-съществен дял за финансовите инструменти на Групата и за нея като цяло.

Последващото оценяване се извършва, по метода на „ефективната лихва“. Амортизираната стойност се изчислява като се вземат под внимание каквито и да било отбиви или премии при придобиването, както и такси или разходи, които представляват неразделна част от ефективния лихвен процент. Амортизацията чрез ЕАП се включва като финансов разход в отчета за печалбата или загубата. Тази категория се отнася главно за лихвоносни заеми и привлечени средства.

Финансови пасиви, оценявани по справедлива стойност, през печалбата или загубата

Финансовите пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата включват финансови пасиви, държани за търговия, и финансови пасиви, определени при първоначалното признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Финансовите пасиви се класифицират като държани за търговия, ако са придобити с цел повторна покупка в близко бъдеще. Печалбите или загубите по пасиви, държани за търговия, се признават в отчета за печалбата или загубата.

Финансови пасиви, определени при първоначално признаване като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата, се определят като такива към датата на първоначално признаване, само ако са изпълнени критериите на МСФО 9. Групата не е определила никакви финансови пасиви като такива по справедлива стойност в печалбата или загубата.

d) Отписване, печалби и загуби

Групата отписва финансов пасив само когато уреди (изпълни) задължението, изтече срокът на задължението или кредиторът се откаже от правата си.

Когато съществуващ финансов пасив е заменен от друг от същия заемодател при съществено различни условия или условията на съществуващо задължение са съществено променени, такава размяна или промяна се третира като отписване на първоначалното задължение и признаване на нов пасив. Разликата в съответните балансови стойности се признава в отчета за печалбата или загубата.

Разликата между балансовата стойност на финансовия пасив, уреден или прехвърлен на друга страна, и заплатеното за уреждането, включително пари и прехвърляне на непарични активи, се признава в печалби и загуби за периода.

е) Компенсиране на финансови инструменти

Финансовите активи и финансовите пасиви се компенсират, а нетната сума се отчита в отчета за финансовото състояние, ако има действащо законно право да се компенсират признатите суми и Групата има намерение да се уреди на нетна основа, да се реализират активите и уреждат пасивите едновременно.

Разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията актив е актив, който непременно изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

Лизинг

Съгласно МСС 17 лизингов договор се класифицира като финансов лизинг, ако прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива. Лизингов договор се класифицира като оперативен лизинг, ако не прехвърля по същество всички рискове и изгоди от собствеността върху актива.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор, по който групата е лизингополучател

В началото на лизинговия срок финансовият лизинг се признава като актив и пасив в баланса с размер, който в началото на лизинговия срок е равен на справедливата стойност на наетия актив или, ако е по-нисък – по настоящата стойност на минималните лизингови плащания, всяка едно от които е определено в началото на лизинговия договор. Дисконтовият процент, който се използва при изчисляване на настоящата на минималните лизингови плащания е лихвеният процент, заложен в лизинговия договор, доколкото той практически може да бъде определен; ако това е невъзможно – използва се диференциалният лихвен процент по задължението на лизингополучателя. Първоначалните преки разходи, извършени от лизингополучателя се прибавят към сумата, призната като актив.

Минималните лизингови плащания се разпределят между финансовия разход и намалението на неплатеното задължение. Финансовият разход се разпределя по периоди за срока на лизинговия договор, така че да се получи постоянен периодичен лихвен процент по остатъчното салдо на задължението. Условните наеми се начисляват като разход за периодите, в които са били извършени. Амортизационната политика по отношение на амортизируемите наети активи се съобразява с тази по отношение на собствените амортизируеми активи, а признатата амортизация се изчислява на базата, определена в МСС регламентиращи съответния вид актив. Ако не е сигурно в голяма степен, че групата ще придобие собственост до края на срока на лизинговия договор, активът изцяло се амортизира през по-краткия от двата срока – срока на лизинговия договор или полезния живот на актива.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по който групата е лизингополучател

Лизинговите плащания по оперативен лизинг се признават като разход в отчета за доходите по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, освен ако друга системна база не е представителна за времето, през което групата използва изгодите на наетия актив.

Признаване и отчитане на финансов лизингов договор, по който групата е лизингодател

Групата признава активите, държани по силата на финансов лизинг, в своите отчети и ги представя като вземане, чиято сума е равна на нетната инвестиция в лизинговия договор.

Подлежащото на получаване лизингово плащане се разглежда като погасяване на главница и финансов доход.

Признаването на финансовия доход се основава на модел, отразяващ постоянна норма на възвръщаемост за периодите върху нетната инвестиция на лизингодателя, свързана с финансовия лизинг.

Приходът от продажбата, признат в началото на срока на финансовия лизинг от лизингодателя, представлява справедливата стойност на актива или ако тя е по-ниска – настоящата стойност на минималните лизингови плащания, изчислени при пазарен лихвен процент. Себестойността на продажбата в началото на срока на лизинговия договор е себестойността или балансовата стойност, ако са различни на наетата собственост, намалена с настоящата стойност на негарантираната остатъчна стойност.

Признаване и отчитане на оперативен лизингов договор, по който групата е лизингодател

Активите, държани за отдаване по оперативни лизингови договори се представят в отчетите, в съответствие със същността на актива.

Наемният доход от оперативни лизингови договори се признава като доход по линейния метод за срока на лизинговия договор, освен ако друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Разходите, включително амортизацията, извършени във връзка с генерирането на дохода от лизинг, се признават за разход. Наемният доход се признава за доход по линейния метод за целия срок на лизинговия договор, дори ако постъпленията не се получават на тази база, освен ако друга системна база отразява по-точно времевия модел, при чието използване е намалена извлечената полза от наетия актив.

Началните преки разходи, извършени във връзка с договарянето и уреждането на оперативен лизинг се прибавят към балансовата сума на наетия актив и се признават като разход през целия срок на лизинговия договор на същото основание както лизинговия приход.

Амортизацията на амортизируемите наети активи се извършва на база, съответстваща на амортизационната политика, възприета за подобни активи, а амортизациите се изчисляват на базата, посочена в МСС регламентиращи отчитането на съответния вид актив.

Условни активи и пасиви

Условен пасив е:

- възможно задължение, което произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от групата; или
- настоящо задължение, което произлиза от минали събития, но не е признато, защото - не е вероятно за погасяването му да бъде необходим изходящ поток от ресурси, съдържащи икономически ползи или сумата на задължението не може да бъде определена с достатъчна степен на надеждност;

Условен актив е възможен актив, който произлиза от минали събития и чието съществуване ще бъде потвърдено само от настъпването или ненастъпването на едно или повече несигурни бъдещи събития, които не могат да бъдат изцяло контролирани от групата. Условните активи и пасиви не се признават.

Събития след края на отчетния период

Събития след края на отчетния период са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между края на отчетния период и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Групата коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след края на отчетния период и осъвременява оповестяванията.

Групата не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след края на отчетния период. Когато некоригиращите събития след края на отчетния период са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, групата оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие:

-естеството на събитието; и

-приблизителна оценка на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

Оперативни сегменти

Оперативен сегмент е компонент на групата:

- който предприема бизнес дейности, от които може да получава приходи и понася разходи (включително приходи и разходи, свързани със сделки с други компоненти на групата);
- чиито оперативни резултати редовно се преглеждат от ръководството на групата, вземащо главните оперативни решения относно ресурсите, които да бъдат разпределени към сегмента и оценяване на резултатите от дейността му; и
- за който е налице отделна финансова информация.

Групата оповестява информация за сегменти групирани по географските области и регулаторната среда.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ СТАТИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ

1. Отчет за финансовото състояние

1.1. Имоти, машини, съоръжения

	Земи	Сгради	Съоръжения	Машини и оборудване	Транспортни средства	Други активи	Капитализирани разходи	Общо
Отчетна стойност								
Салдо към 31.12.2016	1,893	3,162	423	2,133	218	100	537	8,466
Постъпили				781				781
Излезли			(23)	(39)		(1)	(537)	(600)
Салдо към 31.12.2017	1,893	3,162	400	2,875	218	99	-	8,647
Постъпили						4		4
Салдо към 31.12.2018	1,893	3,162	400	2,875	218	103	-	8,651
Амортизация								
Салдо към 31.12.2016		2,301	242	1,931	213	93		4,780
Постъпили		111	13	102	2	4		232
Излезли			(23)	(18)		(1)		(42)
Салдо към 31.12.2017	-	2,412	232	2,015	215	96	-	4,970
Постъпили		110	13	128	1	1		253
Салдо към 31.12.2018	-	2,522	245	2,143	216	97	-	5,223
Балансова стойност								
Балансова стойност към 31.12.2017	1,893	750	168	860	3	3	-	3,677
Балансова стойност към 31.12.2018	1,893	640	155	732	2	6	-	3,428

Оповестяване за ограничения върху правото на собственост:

В полза на Интернешънъл Асет Банк АД, по договор за кредитна линия е наложена ипотека на административна сграда „Металик”, находяща се в гр. Видин – Западна Складова зона, с балансова стойност 59 хил.лв. (към 31.12.2017г. – 63 хил.лв.)

Група е извършила преглед за наличие на индикация за обезценка на имоти, машини и съоръжения и е преценило, че не съществуват индикации, които да показват, че балансовата стойност на активите превишава тяхната възстановима стойност.

1.2. Дълготрайни нематериални активи

	Права	Програмни продукти	Други активи	Общо
Отчетна стойност				
Салдо към 31.12.2016	27	36	185	248
Салдо към 31.12.2017	27	36	185	248
Салдо към 31.12.2018	27	36	185	248
Амортизация				
Салдо към 31.12.2016	26	30	185	241
Постъпили	1	2		3
Салдо към 31.12.2017	27	32	185	244
Постъпили		1		1
Салдо към 31.12.2018	27	33	185	245
Балансова стойност				
Балансова стойност към 31.12.2017	-	4	-	4
Балансова стойност към 31.12.2018	-	3	-	3

1.3. Активи по отсрочени данъци

Временна разлика	31 декември 2017		Движение на отсрочените данъци за 2018				31 декември 2018	
	временна разлика	отсрочен данък	увеличение		намаляние		временна разлика	отсрочен данък
			временна разлика	отсрочен данък	временна разлика	отсрочен данък		
Активи по отсрочени данъци								
Амортизации							-	-
Обезценка	632	63	18	2	24	2	674	67
Компенсируми отпуски	42	4	(12)	(1)			30	3
Доходи на физ.лица	8	1					8	1
Провизии	99	10					99	10
Финансиране			375	37			375	37
Общо активи:	781	78	381	38	24	2	1,186	118
Пасиви по отсрочени данъци								
Амортизации	508	51	(28)	(3)			480	48
Общо пасиви:	508	51	(28)	(3)	-	-	480	48
Отсрочени данъци (нето)	273	27	409	41	24	2	706	70

1.4. Материални запаси

Материалните запаси на групата включват:

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Материали в т.ч. /нето/	473	491
Основни материали	373	391
Резервни части	48	47
Горива и смазочни материали	1	-
Други материали	204	211
Материали бронз	238	233
Обезценка на материали	(391)	(391)
Продукция /нето/	2,206	2,318
Продукция	2,446	2,558
Обезценка на продукция	(240)	(240)
Стоки /нето/	100	138
Стоки	100	138
Незавършено производство /нето/	391	268
Незавършено производство	391	268
Общо	3,170	3,215

Към 31.12.2018 г., Групата е направила преглед на наличните материали и готова продукция, за да прецени дали има индикации за обезценка. При прегледа са използвани значителни преценки, допускания и несигурни бъдещи събития, като възможността за реализация, чрез продажба или влагане в производството, на определени позиции в рамките на следващия едногодишен период, данни за последни доставни и продажни цени на материалните запаси. При този преглед ръководството е преценило, за текущата 2018 година да не обезценява материали и готова продукция. През 2017 година е извършена обезценка в размер на 50 хил.лв. Общият размер на натрупаната обезценка към 31.12.2018 год. е в размер на 631 хил.лв., съответно за материали – 391 хил. лв. и продукция 240 хил.лв. (31.12.2017 год. е в размер на 631 хил.лв., съответно за материали - 391 хил.лв. и продукция - 240 хил.лв.)

Балансовата сума на материалните запаси, които са дадени в залог за обезпечаване на пасиви е 500 хил.лв.

1.5. Текущи търговски и други вземания

Вид	31.12.2018	31.12.2017 г.
Вземания от свързани лица извън групата /нето/	1,226	1,457
Вземания по продажби	1,226	1,457
Вземания по продажби /нето/	132	265
Вземания по продажби	148	265
Обезценка на вземания по продажби	(16)	-
Вземания по предоставени аванси /нето/	-	8
Вземания по предоставени аванси	-	8
Други текущи вземания	9	6
Предоставени гаранции и депозити	7	2
Предплатени разходи	2	1
Други вземания	-	3
Общо	1,367	1,736

Към датата на финансовия отчет Групата е направена последваща оценка по МСФО 9 „Финансови инструменти“, съгласно възприетата политика в Приложение „База за изготвяне на финансовите отчети и прилагани съществени политики“ и е призната провизия за очаквани кредитни загуби в размер на 16 хил. лв.

Движението на обезценката е представено в следната таблица:

Дългови инструменти по амортизирана стойност	Първоначален ефект от прилагането на МСФО 9	Начислена за периода	Реинтегрирана	31.12.2018 г.
Обезценка на търговски вземания от несвързани лица	20	-	(4)	16
	20	-	(4)	16

1.6. Парични средства

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Парични средства в брой	4	4
в лева	4	4
Парични средства в разплащателни сметки	856	1,052
в лева	47	58
във валута	809	994
Парични еквиваленти	2	1
Вземания от подотчетни лица	2	1
Общо	862	1,057
Ефект от обезценка на очаквани кредитни загуби	(3)	-
Ефект от промените във валутните курсове на чуждестранна дейност	(12)	-
Парични средства и парични еквиваленти в отчет за финансовото състояние и в отчет за паричните потоци	847	1,057

1.7. Собствен капитал

1.7.1. Основен акционерен капитал

Към 31.12.2018 г. акционерният капитал на Випом АД е в размер на 299,120 лева, разпределен в 299,120 броя обикновени поименни безналични свободно прехвърляеми акции, всяка с номинална стойност от 1 (един) лев.

Разпределението на акционерния капитал към 31 декември е, както следва:

**“ВИПОМ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2018г.**

Акционер	31.12.2018 г.				31.12.2017 г.			
	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял	Брой акции	Стойност	Платени	% Дял
Випом АД	147,000	147,000	14,7000	49%	-	-	-	-
Pandects CO Кипър	-	-	-	-	147,000	147,000	147,000	49.14%
ТК Холд АД	98,667	98,667	98,667	32.99%	5,551	5,551	5,551	1.86%
Рилснатекс АД	11,594	11,594	11,594	3.88%	25,873	25,873	25,873	8.65%
Рилски Лен АД	-	-	-	-	33,170	33,170	33,170	11.09%
ИНС ГВ ООД	5,551	5,551	5,551	1.86%	36,800	36,800	36,800	12.30%
Гриви АД	-	-	-	-	15,666	15,666	15,666	5.24%
Бул Холдинг АД	20	20	20	0.01%	20	20	20	0.01%
Физически лица	36,288	36,288	36,288	12.12%	35,040	35,040	35,040	11.71%
Общо:	299,120	299,120	299,120	100%	299,120	299,120	299,120	100%

1.7.2. – 1.7.4. Резерви

	Резерв от преоценка на планове с дефинирани доходи	Резерв от преоценка на чуждестранна дейност	Общи резерви	Общо резерви
Резерви към 31.12.2016 г.	(44)	5	7,796	7,757
Преизчислени резерви към 31.12.2016 г.	(44)	5	7,796	7,757
Намаления от:	(4)	(2)	-	(6)
Резерв от преоценка на чуждестранни дейности		(2)		(2)
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	(4)			(4)
Резерви към 31.12.2017 г.	(48)	3	7,796	7,751
Намаления от:	(12)	(15)	-	(27)
Преоценка на задълженията по планове с дефинирани доходи	(12)	(15)		(27)
Резерви към 31.12.2018 г.	(60)	(12)	7,796	7,724

1.7.5. Финансов резултат

Финансов резултат	Стойност
Печалба към 31.12.2016 г.	519
Преизчислен остатък към 31.12.2016 г.	519
Увеличения от:	90
Печалба за годината 2017	90
Печалба към 31.12.2017 г.	609
Корекции от първоначално прилагане на МСФО 9	(157)
Печалба на 1 януари 2018 г. (преизчислено)	452
Намаления от:	(472)
Разпределение на дивиденди	(472)
Печалба към 31.12.2018 г.	(20)
Увеличения от:	(61)
Загуба за годината 2018	(61)
Загуба към 31.12.2018 г.	(61)
Финансов резултат към 31.12.2016 г.	519
Финансов резултат към 31.12.2017 г.	609
Финансов резултат към 31.12.2018 г.	(81)

1.8. Нетекущи провизии

Нетекущите провизии за дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране включват сегашната стойност на задължението на дружеството-майка за изплащане на обезщетения на лица от наетия персонал към датата на отчета за финансово състояние при настъпване на пенсионна възраст.

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Провизии за дългосрочни доходи на персонала	182	148
Общо	182	148

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране е както следва:

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Сегашна стойност на задължението на 1 януари	148	133
Задължение признато в баланса на 1 януари	148	133
Разход за лихви	2	3
Разход за текущ стаж	30	24
Извършени плащания през периода	(10)	(15)
Актоерска загуба/печалба призната през периода	12	3
Сегашна стойност на задължението към 31 декември	182	148
Задължение признато в баланса към 31 декември	182	148

Очакваните плащания във връзка със задълженията за доходи на персонала при пенсиониране са представени в таблицата. Сумите са представени в хил.лв.:

Вид (срок)	Задължение	Сума при пенсиониране
1. Краткосрочни (<=12м.)	30	30
2. Дългосрочни (>12м.)	152	584
Общо:	182	614

1.9. Текущи търговски и други задължения

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Задължения към свързани лица извън групата	22	25
Задължения по дивиденди	22	-
Задължения по гаранции и депозити	-	25
Задължения по доставки	126	181
Задължения по получени аванси	34	65
Други текущи задължения	33	38
Задължения по застраховки	-	1
Други задължения	33	37
Общо	215	309

1.10. Данъчни задължения

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Данък върху добавената стойност	9	8
Корпоративен данък	4	18
Данък върху доходите на физическите лица	39	36
Данък върху разходите	3	3
Други данъци	23	-
Общо	78	65

В статия други данъци Групата е включила задължения за такса смет в размер на 16 хил. лв. и данък сгради в размер на 7 хил.лв.

1.11. Задължения към персонала

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Задължения към персонала	52	68
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	25	35
Задължение към социално осигуряване	34	41
в т.ч. задължения по неизползвани отпуски	5	7
Задължение към ключов ръководен персонал - възнаграждения	5	5
Задължение към ключов ръководен персонал - осигуровки	2	2
Общо	93	116

1.12. Безвъзмездни средства, предоставени от държавата

Безвъзмездните средства, предоставени от държавата, са по сключени договори с „Институт по металолеене и лъярски технологии“ АД за безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 -2020 във връзка с доставка, инсталиране и тестване на инсталация за регенериране на отработени формовъчни смеси, включително линия за самоподготовка с обща стойност на договора в размер на 735 хил.лв. и размер на финансирането в размер на 441 хил. лв.

Към 31 декември 2018 г. безвъзмездни средства, предоставени от държавата в размер на 375 хил. лв. (31.12.2017 год. - 419 хил.лв.) и са свързани с доставка и изграждане на актив.

2. Отчет за доходите

2.1. Приходи

2.1.1. Приходи от продажби

Вид приход	2018 г.	2017 г.
Приходи по договори с клиенти в т.ч.		
Продажби вътрешен пазар -помпи	1,312	941
Продажба износ -помпи	1,978	3,034
Продажби на материали	10	17
Продажби на услуги	1	1
Общо	3,301	3,993

Структура на продажбите на продукцията - вътрешен и външен пазар

Направление на продажбите	Стойност, хил. лв.		Относителен дял, %	
	2018 г.	2017 г.	2018 г.	2017 г.
Външен пазар	1,978	941	40%	24%
Вътрешен пазар	1,312	3034	60%	76%
Общо:	3,290	3,975	100.00	100.00

Разпределение на износа на Групата през 2018г. по дестинации (страни)

№	Страна на износа	Стойност, '000 EUR	Стойност, '000 лв.	% от износа
1	Азербайджан	15	30	1.52
2	Египет	9	18	0.90
3	Естония	4	8	0.40
4	Казахстан	39	76	3.84
5	Косово	11	21	1.06
6	Руска Федерация	878	1,718	86.86
7	Украйна	27	107	5.42
	ВСИЧКО:	983	1,978	100

Момент във времето за признаване на приходите		
<i>в хиляди лева</i>	2018г.	2017г.
Приходи и услуги, които се прехвърлят с течение на времето	1	1
Продукти, които се прехвърлят в определен момент	3,300	3,992
	3,301	3,993

2.1.2. Други приходи / доходи

Вид приход	2018 г.	2017 г.
Други приходи / доходи в т.ч.		
Приходи от наеми	5	19
Отписани задължения	-	23
Безвъзмездно получени активи	1	9
Други	36	28
Общо	42	79

2.1.3. Приходи от безвъзмездни средства предоставени от държавата

Приходите от безвъзмездни средства предоставени от държавата са свързан с доставка и изграждане на актив и са в размер на 44 хил. лв. (31.12.2017 год. – 22 хил. лв.)

2.2. Разходи

2.2.1. Използвани суровини, материали и консумативи

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Основни материали за производство	749	1,219
Спомагателни материали	35	43
Горивни и смазочни материали	26	22
Работно облекло	5	5
Ел. енергия	318	297
Вода	11	14
Офис материали и консумативи	4	6
Купони за безплатна храна	25	26
Общо	1,173	1,632

2.2.2. Разходи за външни услуги

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Нает транспорт	39	31
Наеми	27	27
Ремонти	17	15
Реклама	1	2
Съобщителни услуги	17	18
Консултантски и други договори	8	3
Граждански договори и хонорари	33	37
Застраховки	24	21
Данъци и такси	48	51
Охрана	33	31
Комисионни	2	-
Трудова медицина	5	3
Абонаменти	11	13
Такси	10	9
Одит	13	11
Складови и митнически	20	15
Други разходи за външни услуги	114	75
Общо	422	362

2.2.3. Разходи за амортизации

Разходите за амортизации са представени в приложение 1.1 и 1.2

2.2.4. Разходи за заплати и осигуровки на персонала

Разходи за:	2018 г.	2017 г.
Разходи за заплати на в т.ч.	1,108	1,173
Разходи за осигуровки на в т.ч.	232	233
в т.ч. разходи на ключов ръководен персонал	85	75
в т.ч. разходи по неизползвани отпуски	25	42
Общо	1,340	1,406

2.2.5. Начислена / (възстановена) обезценка на финансови активи

През текущия период Групата е възстановила начислени обезценки от първоначално прилагане на МСФО 9 както следва:

Вид разход	2018 г.
Реинтегрирана обезценка на парични средства	1
Реинтегрирана обезценка на вземания	4
Общо	5

2.2.6. Други разходи

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Разходи за командировки	7	14
Разходи представителни	7	8
Разходи за глоби и неустойки	2	-
Разходи за алтернативни данъци	3	3
Разходи по изпълнителни дела	12	6
Провизии за задължения	-	10
Разходи без документ	4	4
Непризнат данъчен кредит	2	2
Обезценка на материали	-	50
Отписани вземания	4	-
Други разходи	27	42
Общо	68	139

2.2.7. Финансови разходи

Вид разход	2018 г.	2017 г.
Разходи за лихви в т.ч.	-	1
по заеми от финансови предприятия	-	1
Отрицателни курсови разлики	31	5
Други финансови разходи	17	14
Общо	48	20

2.2.8. Разход за данъци

Основните компоненти на разхода за данък върху доходите за годините, приключващи на 31 декември 2018 г. и 2017 г., включват:

	2018 г. BGN '000	2017 г. BGN '000
Отчет за доходите		
Разход за текущ данък върху доходите	(10)	(32)
Отсрочен данък, свързан с възникването и обратното проявление на временни разлики	41	13
(Разход за)/ Приход от данък върху доходите, отчетен в печалбата или загубата за годината	31	(19)

“ВИПОМ”АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2018г.

Равнението между данъка върху доходите и счетоводната печалба преди данъци, умножена по законовата данъчна ставка за Групата за годините, приключващи на 31 декември 2018 г. и 2017 г., е както следва:

	2018 г. BGN '000 (92)	2017 г. BGN '000 109
Печалба/ (загуба) преди данъци		
Разход за данък върху доходите по приложимата данъчна ставка от 10% (2017 г.: 10%)(за България) 20% за Русия	5	(21)
Ефект от непризнати (разходи)/ приходи	41	11
Ефект от по-висока данъчна ставка	(15)	(9)
Разход за данък върху доходите при ефективна данъчна ставка	31	(19)
Ефективна данъчна ставка	33.91	17.43

Съгласно действащото законодателство печалбите се облагат с корпоративен данък в размер 10% в РБългария и 20% в Руска федерация. За изчисляване размера на отсрочените данъци е ползвана ставка 10%, която се очаква да е валидна при обратното проявление.

ДРУГИ ОПОВЕСТЯВАНИЯ

1. Отчитане по оперативни сегменти

Сегментното отчитане в Групата е организирано на база географските области, от които всеки сегмент на отчитане извлича своите приходи и осъществява своите бизнес дейностите.

Дъщерни дружества по сегменти	процент участие	
	31 декември 2018 г.	31 декември 2017 г.
Руска федерация		
Випом Трейд ООО	100%	100%

Оперативни сегменти към 31 декември 2018 г.

Оперативни сегменти Към 31 декември 2018 г.	Випом АД	Випом Трейд ООО	Общо	Консоли- дация	Група
Приходи	2,867	1,237	4,104	(761)	3,343
от външни клиенти	2,106	1,237	3,343		3,343
от други сегменти	761		761	(761)	-
Приходи от дивиденди и други	44		44		44
Разходи	(3,029)	(1,165)	(4,194)	763	(3,431)
Разходи за материали	(1,173)		(1,173)		(1,173)
Разходи за външни услуги	(241)	(181)	(422)		(422)
Разходи за амортизации	(254)		(254)		(254)
Разходи за възнаграждения	(1,340)		(1,340)		(1,340)
Разходи от обезценки	5		5		5
Други разходи	(43)	(25)	(68)		(68)
Суми с корективен характер	17	(959)	(942)	763	(179)
Финансови разходи	(18)	(30)	(48)		(48)
Разходи за данъци	41	(10)	31		31
Печалба / Загуба	(95)	32	(63)	2	(61)
Сегментни активи	8,671	260	8,931	(46)	8,885
Сегментни пасиви	842	141	983	(40)	943
Активи по отсрочени данъци	70		70		70

**“ВИПОМ”АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2018г.**

Оперативни сегменти към 31 декември 2017 г.

Оперативни сегменти Към 31 декември 2017 г.	Випом АД	Випом Трейд ООО	Общо	Консоли- дация	Група
Приходи	3,377	1,344	4,721	(649)	4,072
от външни клиенти	2,728	1,344	4,072		4,072
от други сегменти	649		649	(649)	-
Приходи от лихви и други	22		22		22
Разходи	(3,332)	(1,275)	(4,607)	642	(3,965)
Разходи за материали	(1,219)	(1,055)	(2,274)	642	(1,632)
Разходи за външни услуги	(233)	(129)	(362)		(362)
Разходи за амортизации	(235)	-	(235)		(235)
Разходи за възнаграждения	(1,355)	(51)	(1,406)		(1,406)
Други разходи	(99)	(40)	(139)		(139)
Суми с корективен характер	(191)		(191)		(191)
Финансови разходи	(19)	-	(19)	(1)	(20)
Разходи за данъци	(1)	(18)	(19)		(19)
Печалба / Загуба	47	51	98	(8)	90
Сегментни активи	9,478	307	9,785	(69)	9,716
Сегментни пасиви	913	205	1,118	(61)	1,057
Активи по отсрочени данъци	27		27		27

Дъщерното дружество с ограничена отговорност "Випом Трейд" е юридическото лице, регистрирано в гр. Москва – Руска федерация. Дъщерното дружество извършва продажби на пазарите на Руската Федерация и други страни от ОНД на стоки, произведени и доставени му от дружеството-майка - Випом АД.

Дъщерното дружество функционира и осъществява своята дейност в друга регулаторна среда.

2. Свързани лица и сделки със свързани лица

Групата оповестява следните свързани лица:

Дъщерни предприятия:

ООО Випом Трейд Русия

Ключов управленски персонал на предприятието майка

Членовете на Съвета на директорите и Изпълнителния директор са ключовия управленски персонал, който отговаря за планирането, текущото ръководене и контролиране дейността на дружеството-майка.

Гошо Цанков Георгиев
Красимир Андреев Кръстев
Анна Олеговна Костарева

Други свързани лица

Другите свързани лица включват дружества, в които ключовият ръководен персонал притежава участие над 25% в капиталите на други предприятия и/ или участва в управлението:

Бонора АД, гр. София, бул. цар Борис III, 140, ЕИК 130925020
"Випом" ООО - Москва, Руска Федерация
"Випом инвест" АД, гр.София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК105036955
"Ливест" АД, гр.София, ул. "Беломорски проход" №66, ЕИК130925013
"Приви" АД, гр.София, ул. "Беломорски проход" №66, ЕИК130688653
"Ремано" ЕООД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 203170077
"Добруджанска мебел" АД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 834025235
"Изгрев" АД, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК106006580

“ВИПОМ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2018г.

"Модел" АД, гр. Бяла, ул. "Кольо Фичето" №15, ЕИК 117008114
 "ППС" АД, гр. София, ул. "Горица" №6, ЕИК 831639462
 "ППС-Имоти" АД, гр. София ул. "Горица" №6, ЕИК131111996
 "Рилски лен" АД, гр.Самоков, ул. "Софийско шосе" №9, ЕИК122006101
 "ТК Текс" АД, гр. Бяла Слатина, ул. "Индустриална" №2, ЕИК 106579808
 "ТК Холд АД", гр. София, гр. София, бул. "Цар Борис III" №140, ЕИК 121657705

През отчетният период групата е осъществила сделки със следните свързани лица:

Вземания

Клиент	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
ООО Випом - Москва, Руска Федерация	1,226	1,457
Общо	1,226	1,457

Задължения

Доставчик	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Физически лица	-	25
Дивидент	22	-
Общо	22	25

Доходи на ключов ръководен персонал

Начислените доходи на ключовия управленски персонал за 2018 г. са в размер на 84 хил. лв.

3. Нетна печалба на акция

Бр. Акции / Дни		Нетна печалба на акция	
2018 г.	2017 г.	2018 г.	2017 г.
299 120	299 120	(0,20)	0,30

4. Управление на капитала

Целите във връзка с управлението на капитала са:

- Групата да продължи като действащо предприятие, така
- Да осигури адекватна рентабилност на акционерите като определя цената на услугите си в съответствие с нивото на риска.

Групата не подлежи на външно наложени изисквания за капитала.

Групата наблюдава структурата на капитала на основата на съотношението на дълг към капитал, което се изчислява като нетен дълг/капитал. Нетния дълг се определя като общата сума на финансовите пасиви се намалени с пари и парични еквиваленти. Капитала се определя като към собствения капитал се добави нетния дълг.

Вид	31.12.2018 г.	31.12.2017 г.
Общо дългов капитал	-	-
Намаляване с: паричните средства и парични еквиваленти	(847)	(1,057)
Нетен дългов капитал	(847)	(1,057)
Общо собствен капитал	7,942	8,659
Общо капитал	7,095	7,602
Съотношение на задълженост	(0.12)	(0.14)

За да поддържа или коригира капиталовата структура групата може да промени сумата на дивидентите, изплащани на акционерите, да върне капитал на акционерите, да емитира нови акции или да се освободи от активи, за да намали пасивите си.

5. Управление на финансовия риск

В хода на обичайната си дейност Групата може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: валутен риск, кредитен риск и ликвиден риск. Затова общото управление на риска е фокусирано върху минимизирането на потенциалните отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на услугите, предоставяни от групата, да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Политиката на Групата за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на групата съгласно политиката определена от Съвета на директорите.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложена Групата при осъществяване на неговата дейност, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Категории финансови инструменти към 31.12.2018 год.:

Финансови активи	31.12.2018
Дългови инструменти по амортизирана стойност	1,358
Краткосрочни вземания от свързани предприятия	1,226
Търговски вземания	132
Парични средства и парични еквиваленти	847
Общо финансови активи	2,205

Финансови пасиви	31.12.2018
Търговски и други задължения	159
Търговски задължения	126
Други задължения	33
Общо финансови пасиви по амортизирана стойност	159

Категории финансови инструменти към 31.12.2017 год.:

Финансови активи	31.12.2017 г.
Кредити и вземания	1,725
Краткосрочни вземания от свързани предприятия	1,457
Търговски вземания	265
Други вземания	3
Парични средства и парични еквиваленти	1,057
Общо финансови активи	2,782

Финансови пасиви	31.12.2017 г.
Търговски и други задължения	219
Търговски задължения	181
Други задължения	38
Общо финансови пасиви по амортизирана стойност	219

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на Групата няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в отчета за финансово състояние в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

“ВИПОМ” АД
КОНСОЛИДИРАН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
ЗА ГОДИНАТА, ЗАВЪРШВАЩА НА 31.12.2018г.

Финансовите активи на Групата са концентрирани в две групи: парични средства и вземания от клиенти.

Паричните средства и разплащателните операции са съсредоточени в Интернешънъл Асет Банк АД. Ръководството счита, че не е налице риск, доколкото обслужващата банка е със стабилна ликвидност. Излагането на Групата на кредитен риск по отношение на вземанията от клиенти е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на отчета, както е посочено по-долу:

31.12.2018 г.	Просрочени		С ненастъпил падеж	Общо
	обезценени	необезценени	необезценени	
Текущи активи	-	1,226	132	1,358
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		1,226		1,226
Текущи търговски и други вземания	16		132	148
Текущи търговски и други вземания-обезценка	(16)			(16)
Общо финансови активи	-	1,226	132	1,358

Матуритетът на вземанията от клиенти и вземанията от свързани лица към 1 януари 2018 г. и изчислените очаквани кредитни загуби са представени по долу:

Матуритет на вземания	% на обезценката за очаквани кредитни загуби	Брутна стойност на вземанията от клиенти	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Нетно вземане
Непадежирали		-	-	-
До 30 дни	2%	170	4	166
До 60 дни	-	-	-	-
До 90 дни	-	-	-	-
Над 90 дни	19%	95	18	77
Общо	8%	265	22	243

Матуритетът на вземанията от клиенти и вземанията от свързани лица към 31 декември 2018 г. и изчислените очаквани кредитни загуби са представени по долу:

Матуритет на вземания	% на обезценката за очаквани кредитни загуби	Брутна стойност на вземанията от клиенти	Обезценка за очаквани кредитни загуби	Нетно вземане
Непадежирали		-	-	-
До 30 дни	1%	85	1	84
До 60 дни	0%	5	-	5
До 90 дни	11%	9	1	8
Над 90 дни	29%	49	14	35
Общо	8%	148	16	132

Вземания от свързани лица, които са били предмет на съдебен спор (Приложение 4) и са обезпечени със залог по реда на Закона за особените залози, са били събрани след края на периода, като Групата е пристъпила към изпълнение по залога. В началото на 2019 година Групата се е удовлетворила и вземането е събрано в размер на 1 226 хил. лв. и не е включено в матриците за обезценка.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация Групата да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж. Тя провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства и добра способност за финансиране на стопанската си дейност. Текущо матуритетът и своевременното осъществяване на плащанията се следи от финансово-счетоводния отдел, като се поддържа необходимата информация за наличните парични средства и предстоящите плащания.

31.12.2018 г.	на виждане	до 1 м.	2-3 м.	Общо
Текущи активи	847	94	1,264	2,205
Текущи търговски и други вземания от свързани лица			1,226	1,226
Текущи търговски и други вземания		94	38	132
Парични средства и парични еквиваленти	847			847
Текущи пасиви	-	87	72	159
Текущи търговски и други задължения		87	72	159
Общо финансови активи	847	94	1,264	2,205
Общо финансови пасиви	-	87	72	159
Общо Нетен ликвиден дисбаланс	847	7	1,192	2,046
Общо Кумулативен ликвиден дисбаланс	847	854	2,046	2,046

Пазарен риск

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени. Пазарният риск се състои от три вида риск:

- *Валутен риск*

Валутният риск произтича от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове.

Основната част от операциите на групата обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро. Групата реализира част от своята готова продукция в Русия в евро и по този начин елиминира валутния риск, свързан с обезценката на руската рубла. В евро са деноминирани и разчетите с дъщерното дружество в Русия..

Поради това то не е изложено на съществен валутен риск от варирането на стойностите на финансовите инструменти поради промени на валутните курсове.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

31.12.2018 г.	в USD	в EUR	Други валути	в BGN	Общо
Текущи активи	2	1,968	155	80	2,205
Текущи търговски и други вземания от свързани лица		1,226			1,226
Текущи търговски и други вземания		48	54	30	132
Парични средства и парични еквиваленти	2	694	101	50	847
Текущи пасиви	-	-	79	80	159
Текущи търговски и други задължения			79	80	159
Излагане на краткосрочен риск	2	1,968	76	-	2,046
Общо финансови активи	2	1,968	155	80	2,205
Общо финансови пасиви	-	-	79	80	159
Общо излагане на валутен риск	2	1,968	76	-	2,046

- *Лихвен риск*

Лихвеният риск произтича от варирането на стойностите на финансови инструменти поради промени в пазарните лихвени проценти.

В структурата на активите на групата лихвоносните активи са представени от паричните средства, които са с фиксиран лихвен процент. Всички други финансови активи и пасиви са безлихвени, поради което финансовият резултат и паричните потоци на Групата в голяма степен не са зависими от промяната в пазарните лихвени проценти.

31.12.2018 г.	безлихвени	Общо
Текущи активи	2,205	2,205
Текущи търговски и други вземания от свързани лица	1,226	1,226
Текущи търговски и други вземания	132	132
Парични средства и парични еквиваленти	847	847
Текущи пасиви	159	159
Текущи търговски и други задължения	159	159
Излагане на краткосрочен риск	2,046	2,046
Общо финансови активи	2,205	2,205
Общо финансови пасиви	159	159
Общо излагане на лихвен риск	2,046	2,046

• *Друг ценови риск*

Рискът, че справедливата стойност или бъдещите парични потоци на финансовия инструмент ще варират поради промени в пазарните цени (различни от тези, възникващи от лихвен риск или валутен риск), независимо от това дали тези промени са причинени от фактори, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или от фактори, влияещи върху всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара.

Този риск се обуславя основно от два фактора:

- нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото същите заемат съществен дял в разходите за дейността,
- силната конкуренция на вътрешния и външния пазар, която оказва отражение и в цените на произвежданата продукция.

Политиката на Групата за цялостно управление на рисковете е съсредоточена и има за цел да намали евентуалните неблагоприятни ефекти върху финансовия резултат.

6. Ключови приблизителни оценки и преценки на ръководството с висока несигурност

В настоящи консолидиран финансов отчет при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите и разходите ръководството е направило някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни преценки. Всички те са направени на основата на най-добрата преценка и информация, с която е разполагало ръководството към края на отчетния период. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия консолидиран финансов отчет.

6.1. Обезценка на материални запаси

В края на всяка финансова година Групата извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материални запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, групата обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност. При прегледа към 31.12.2018 г. Ръководството е решило да не прави обезценка на наличните материали запаси и продукция. Към 31.12.2017 год. на материалните запаси е начислена обезценка в размер на 50 хил. лв. Признатите обезценки към 31.12.2018 год. са в размер на 631 хил.лв., съответно за материали – 391 хил. лв. и продукция 240 хил.лв. (към 31.12.2017 год. в размер на 631 хил.лв., съответно за материали - 391 хил.лв. и продукция - 240 хил.лв.)

6.2. Обезценка на вземания

Счетоводна политика до 31 декември 2017 г.

Към края на всеки отчетен период ръководството извършва преглед на приблизителна оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания.

Обезценка на търговски вземания се формира, когато са налице обективни доказателства, че Групата няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. За такива доказателства ръководството приема: установяването на значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура на несъстоятелност или друга финансова реорганизация.

За Групата е определен обичаен период от 60 дни, за който не начислява лихви на контрагентите. За част от клиентите, с които групата поддържа дългосрочно търговско сътрудничество, се допуска продължителен период - до 120 дни. След изтичане на обичайният или конкретно договорен период, ръководството прави преглед на цялата експозиция на клиента и преценява наличието на условия за обезценка. Тези обстоятелства се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент. Всички съмнителни вземания, които не са събрани в продължение на повече от една година, се третираат като несъбираеми и се обезценяват, доколкото се преценява, че съществува висока несигурност за тяхното събиране в бъдеще.

Към края на отчетния период са установени индикации за обезценка на вземания. Информацията относно матуритета на вземанията, начислената обезценка и движение на обезценка е оповестена в приложение 1.5. Текущи търговски и други вземания.

Към 31 декември 2017 г. матуритетът на вземанията от клиенти, без свързани лица, е както следва:

период на възникване	сума	относителен дял
До 90 дни	111	42%
от 91 – 180 дни	47	18%
от 181 – 360 дни	7	3%
от 1 до 2 години	39	15%
над 2 години	61	23%
Общо	265	100%

Счетоводна политика, действаща от 1 януари 2018 г.

Признаване и оценка за очаквани кредитни загуби на дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност

Провизия за очаквани кредитни загуби на парични средства в банки

Паричните средства и паричните еквиваленти са най-високо ликвидните финансови инструменти. Те не са носители на сетълмент риск, а ликвидният риск, който носят е ограничен до техническата възможност дадено разпореждане с тях да не бъде изпълнено. Паричните средства, депозирани в банки, обаче са носители на кредитен риск от контрагента (риск от неизпълнение). Рискът от контрагента представлява вероятността насрещната страна по финансова сделка да не изпълни своите договорни задължения. Групата прилага стандартизирания подход за изчисление на очакваните кредитни загуби на паричните средства в банки, като за определяне на загубата от неизпълнение в параметрите на модела се използва кредитният рейтинг на финансовите институции, в които Групата е депозирала паричните си средства.

Към 31 декември 2018 г. най-добрата преценка на ръководството за очакваните кредитни загуби на парични средства е 3 хил. лв.

Провизия за очаквани кредитни загуби на търговски вземания

Групата използва опростен подход и матрица за провизиране за изчисление на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за търговските вземания. Процентите на провизиране се базират на дните на просрочие. Матрицата за провизиране първоначално се основава на процентите на просрочие, наблюдавани от Групата в исторически план. Групата прецизира матрицата, за да коригира историческия опит с кредитните загуби чрез включване на прогнозна макроикономическа информация. Например, ако прогнозите за икономически условия (например, безработица) се очаква да се влошат през следващата година, което може да доведе до по-голям брой просрочия в производствения сектор, историческите проценти на просрочия се коригират. Историческите проценти на просрочия се актуализират към всяка отчетна дата и промените в прогнозните приблизителни оценки се анализират.

Групата счита даден финансов инструмент за такъв в неизпълнение, когато договорните плащания са в просрочие в продължение на 90 дни. В определени случаи, обаче, то може да разглежда даден финансов актив като такъв в неизпълнение, когато вътрешна или външна информация предоставя индикация, че е малко вероятно Групата да получи пълния размер на неиздадените суми по договора, преди да се вземат под внимание каквито и да било кредитни подобрения, държани от него. Финансови активи се отписват, когато не съществува разумно очакване за събиране на паричните потоци по договора.

Оценката за корелацията между историческите проценти на просрочие, прогнозите за икономическите условия и ОКЗ представлява съществена приблизителна оценка. Размерът на ОКЗ е чувствителен спрямо промени в обстоятелствата и прогнозираните икономически условия. Историческият опит на Групата по отношение на кредитните загуби и прогнозите за икономическите условия може също така да не са представителни за реалните просрочия от страна на клиента в бъдеще.

Обезценката за очаквани кредитни загуби е представена в приложение Кредитен риск.

Подход за обезценка на съдебни и присъдени вземания

В случаите в които Групата е предприело съдебни действия за удовлетворяване на своите вземания, то същите се класифицират като Съдебни вземания. Този тип вземания се характеризират с пълно неизпълнение – т.е. нежелание или невъзможност на клиента да уреди своето задължение. Поради тази причина, независимо от наличието на решения на съдебните органи и стартираните изпълнителни процедури, събираемостта на тези вземания и респ. очакваните бъдещи входящи парични потоци са ниски, а вероятността от неизпълнение вече е настъпила спрямо първоначалния актив, т.е. е равна на 100%.

Очакваните кредитни загуби (ОКЗ) представлява сумата на очакваните кредитни загуби за всяко съдебно и присъдено вземане, основана на историческата събираемост на този клас активи. Допълнителна информация също е предоставена в пояснително приложение 4.

Към 31 декември 2018 г. матуритетът на вземанията от клиенти, без свързани лица е както следва:

период на възникване	сума	относителен дял
непадежирали	-	0%
до 30 дни	85	57%
от 31 – 60 дни	5	3%
от 61 до 90 дни	9	6%
над 91 дни	49	33%
Общо	148	100%

6.3. Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу Групата, ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 % или равна на 50%, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г. (Приложение 7 Условни активи и пасиви).

6.4. Актуерски оценки

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актуери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за Групата.

При определяне на настоящата стойност към 31 декември 2018 г. са направени следните актуерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 1,25% (2017 г.: 2,0 %). Направеното предположение се базира на база информация от европейската централна банка за дългосрочен лихвен процент за целите на конвергенцията - 10 години падеж, деноминиран в български лева;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2017 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност и средната продължителност на предстоящия живот на населението по пол и местоживее на НСИ за периода 2015 г. - 2017 г. ;
- вероятност за оттегляне – На базата на предоставена информация за текучеството на персонала и историческите данни на дружеството-майка, използваната в предходни оценки вероятността за напускане или предстоящо съкращаване с нормално разпределение в размер на NORMDIST (t; 12; 4; 1) е преразгледана и в текущата оценка е заложен NORMDIST (t; 12; 4; 1), където t-време до пенсия (г.).

В таблицата по-долу е представен анализ на чувствителността спрямо значителните предположения към 31.12.2018 г, изчислен на база на метод, който екстраполира ефекта върху задълженията за доходи на персонала при пенсиониране, при разумна промяна в основните предположения към края на отчетния период.

Значителни предположения	Изменение	Ефект	Ефект, %
Норма на дисконтиране	1.00%	(8,342)	(4,59)
Норма на дисконтиране	-1.00%	9,107	5,01
Текучество на персонал, год.	- 1	7,642	4,21
Текучество на персонал, год	1	(8,667)	(4,77)
Възнаграждение	1.00%	6,453	3,55
Възнаграждение	-1.00%	(6,447)	(3,55)
Промяна на вероятностите за умирање	-10.00%	(5,566)	(3,06)
Промяна на вероятностите за умирање	10.00%	4,777	2,63

7. Условни активи и пасиви

Заведени съдебни дела от и срещу дружеството-майка

Искове, по които дружеството-майка е ищец

В Арбитражния съд на Орловска област, Руска Федерация е в ход производство по несъстоятелност на дългогодишен търговски партньор на "Випом" АД - ООО "Гидромаш", касаещо вземания на Випом АД с цена на иска 52 309 273 рубли (851 851,91 евро по курса на ЦБ на РФ към деня на обявяване на несъстоятелността). Исковото заявление за включване в списъка на кредиторите е подадено на 21.09.2015 г. С определение на съда от 08.02.2016 г. са поискани допълнителни документи, доказващи наличието и размера на задължението. С няколко поредни определения,

последното от които от 26.12.2016 г., заявлението на "Випом" АД е оставяно без движение. С определение от 02.02.2017 г. е насрочена дата за разглеждане по същество - 22.02.2017 г., след което, с поредица определения, последното от които от 28.01.2019 г., съдебното заседание за разглеждане по същество по заявлението на "Випом" АД е отложено за 29.03.2019 г. Към момента на изготвяне на настоящия финансов отчет няма информация за постановено решение по исковото заявление на Випом АД.

На 30.03.2018 г. Окръжен съд - Видин постанови осъдително решение срещу длъжника ООО "Випом", гр. Москва, Руска федерация по заведеното от "Випом" АД гражданско дело с частичен иск 254 851.91 евро. Постановеното решение не е обжалвано. Освен това, пълният размер на вземането на "Випом" АД бе обезпечен със залог по реда на Закона за особените залози, запис на заповед и поръчителство.

През 2018 г. "Випом" АД пристъпи към изпълнение по залог с №7812 от 04.07.2017 г., учреден от "Пандекс Къмпани Лимитед" ООД, регистрирано в съответствие със законодателството на Кипър, с регистрационен № HE 125705, със седалище и адрес на управление: ул. Патрон №10, 6051, Ларнака, Кипър. Пристъпването към изпълнение по залога е вписано в Централен депозитар АД с №8723 от 23.11.2018 г. Залогът е учреден върху общо 147 000 (сто четиридесет и седем хиляди) поименни безналични акции, представляващи 49,14 % от капитала на "Випом" АД, гр. Видин с ЕИК 815123244. На основание чл.32, ал.3 от ЗОЗ с вписването на пристъпване към изпълнение заложеното имущество преминава в разпореждане на заложния кредитор. Залогът обезпечава онези вземания (главница, лихви, разноси, неустойки и др.) на "Випом" АД от третото лице ООО "Випом", регистрирано в Междурайонна инспекция на Федералната данъчна служба №46 по град Москва, Руска Федерация с основен държавен регистрационен номер (ОГРН) 1067746823880, ИНН/КПП 7736542968/773601001, с адрес пер. Гнездиковский м., дом 12, пом. I, к.1, град Москва, 125009 Руска Федерация, произтичащи от Споразумение от 23.11.2015 г. между "Випом" АД, ООО "Випом" и Олег Анатольевич Костарев относно споразумение от 17.11.2014 г. към договор за продажба №643/95767106/0016 от 16.02.2009 г. и допълнително споразумение №35 от 31.10.2014 г. по договор №643/95767106/0016 от 16.02.2009г. между "Випом" АД и ООО "Випом" и всички допълнителни споразумения към него, съгласно което ООО "Випом" се задължава да заплати на "Випом" АД сумата 844 851,91 /осемстотин четиридесет и четири хиляди осемстотин петдесет и едно цяло, деветдесет и една стотни/ евро. Пристъпването към изпълнение по залога е за дължимата част от вземането в размер на 627 000 (шестстотин двадесет и седем хиляди) евро. На основание чл.187а, ал.3 във връзка с чл.187е от Търговския закон, "Випом" АД преустанови упражняването на правата по заложените собствени акции до тяхното прехвърляне.

На 09.01.2019 г. "Випом" АД прехвърли собствеността върху 147 000 акции, представляващи 49,14% от собствения му акционерен капитал, в чието владение дружеството встъпи след пристъпването към изпълнение по особен залог. В резултат на извършената сделка, към датата на отчета, както и към датата на изготвяне на настоящия документ, Дружеството не разполага с права на глас, носител на които са акции от капитала на "Випом" АД.

Не са регистрирани други висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания на Дружеството в крупен размер - Дружеството е ищец по други изпълнителни и граждански дела с общ финансов интерес приблизително 60 хил.лв.

Искове, по които дружеството-майка е ответник

Срещу Випом АД са заведени граждански дела, свързани предимно с претенции на бивши служители на дружеството с различен предмет, които индивидуално са несъществени. Общо претендиращият финансов интерес по тези дела е в размер приблизително на 10 хил.лв.

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството- майка, ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 % или равна на 50%, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2018 г.

Предоставени гаранции и обезпечения на трети лица

По договор за предоставен банков заем, Випом АД е учредило следните обезпечения:

- Договор за кредитна линия от Интернешънъл Асет Банк АД с разрешен размер 400 хил. лв. е обезпечен със запис на заповед за 400 хил. лв. и договорна ипотека на административна сграда, собственост на дружеството, с балансова стойност към 31.12.2018г. в размер на 59 хил. лв. (31.12.2017 г. – 63 хил. лв.).

Банкови гаранции, издадени в полза на групата:

Действащите банкови гаранции към 31.12.2018 год., издадени в полза на Випом АД са:

- Размер - 5 хил. лв. с краен срок 12.11.2019 год.
- Размер – 15 хил. лв. с краен срок 12..2019 год.
- Размер - 4 хил. лв. с краен срок 31.08.2019 год.
- Размер – 8 хил. лв. с краен срок 31.08.2019 год.
- Размер – 5 хил. лв. с краен срок 03.11.2020 год.

8. Действащо предприятие

Ръководството на Групата счита, че предприятието е действащо и ще остане действащо, няма планове и намерения за преустановяване на дейността. Въпреки реализираните загуби за отчетния период, към датата на финансовия отчет Групата има достатъчно активи за погасяване на задълженията си.

9. Оповестяване съгласно законови изисквания

Групата е сключила договор с одиторско дружество „ЕЙЧ ЕЛ БИ БЪЛГАРИЯ“ ООД за независим финансов одит в съответствие със ЗНФО и Международните одиторски стандарти на годишният финансов отчет. Договорът възлиза на стойност 10 хил.лв. Регистрираните одитори не са предоставяли други услуги извън одита.

10. Събития след края на отчетния период

На 09.01.2019 г. "Випом" АД прехвърли собствеността върху 147 000 акции, представляващи 49,14% от собствения му акционерен капитал, в чисто владение дружеството встъпи след пристъпването към изпълнение по особен залог. В резултат на извършената сделка, към датата на финансовия отчет, Дружеството не разполага с права на глас, носител на които са акции от капитала на "Випом" АД.

С Протокол от 15.03.2019 год. от заседание на извънредно Общо събрание на акционерите е взето решение за промяна в състава на съвета на директорите на Випом АД. Освобождава от длъжност Анна Олеговна Костарева и Красимир Андреев Кръстев и на тяхно място избира Иван Петров Ревалски и „Милк комерсиал“ ЕООД с ЕИК 130936999 с представител за изпълнение на задълженията му в Съвета Красимир Андреев Кръстев.

Между датата на отчета и датата на одобрението му за публикуване не са възникнали други събития, които изискват корекции и/или оповестяване.